"ATEITIS" EINA KAS ANTRĄ DIENĄ:
Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis.
Leidžia "Ateities" B-vė. Prenumeratos kaina:
Suvienytose Valstijose metams..... $2.50
" " pusei metų.....$1.50
Kitose Viešpatystėse metams $3.50
" " pusei metų.....$2.00
Apgarsinimų Kainų klauskite laiškų. Adresas:
Ateitis Pub. Co.,
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

ATEITIS

THE LITHUANIAN TRI-WEEKLY "ATEITIS"
Published Every Tue. Thur. and Sat. By
"ATEITIS" Publishing Co. at Boston, Mass.
Yearly Subscription:
In United States.....$2.50
To Foreign Contries.....$3.50
Advertising rates on application.
All communications should be addressed:
Ateitis Pub. Co.,
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

KAINA 3 CENTAI Entered as Second-Class matter January 14, 1914, at the Post Office at Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

No. 24 Telphone: So. Boston 21087. So. Boston, Mass., Kervergas, Vasario (February) 24 d. 1916 m. Telephone: So. Boston 21087. Metai III.

CARAS ATIDARE DUMA.

Talkininkai Bosfore.

ITALAI NETOLI TRENT'O.

Austru lakunai užpuldineja ant italu miestu.

Rusai sumuše vokiečius netoli Dvinsko.

Rusai užeme visą ežero Van apskriti.

RUSAI UŽĖMĖ VISĄ EŽERO VAN APSKRITĮ.

Londonas. — Ryme gauta iš Petrogrado žinią, kuri skelbia, jog rusai užėmė jau visą ežero Van apskritį. Turkai traukią pietų linkui ir net evakavę Bitlis.

TALKININKAI BOSFORE.

Atenai. — Pusiau-oficialė žinia praneša, kad talkininkų povandeniniai laivai su plaukė į Bosforus, kur torpedavo vieną garinį botą laivams traukti ir šešis transportus, prikrautus su amunicija. Konstantinopolyj del talkininkų povandeninių laivų pasirodymo Bosfore tarp gyventojų pakilo panika.

DALINIAI SUNAIKINO ORLAIVIŲ STOGINĘ.

Bernas. — Iš Romanshorn'o gauta pranešimą, kuris sako, jog Friedrichshafen'e utarninke liko daliniai sunaikinta stoginė, nesenai pastatyta, kurioje galėjo tilpti keturi zeppelinai.

GREKAI SUSIRĖMĖ SU BULGARAIS.

Londonas. — Sulig gauto iš Salonikų pranešimo, nesenai bulgarų patrolė perėjo per Grekijos rubežių ir netoli Doiran'o susikirto su grekų patrole. Bulgarai turėjo atsitraukti atgal, paliekant du užmuštu. Vienas grekas liko sužeistas.

SERBAMS NEBEGRESIA PAVOJUS.

Londonas. — Paskutiniai serbų kareiviai tapo išvežti iš Albanijos ir išsodinti ant Corfu salos. Dabarties serbų armijai, kaip žinios skelbia, nebegresia jokis pavojus.

VOKIEČIAI ATAKAVO IŠ ORO RYGĄ.

Petrogradas. — Vyriausis rusų štabas išleido sekantį oficialį pranešimą:

"Priešo aeroplanai skraidė aplink kelias vietas Rygos rajone. Į Rygą numesta bombą.

"Vokiečiai išplėtojo smarkų artilerijos veikimą Kirkholno-Ikskul sektore. Musų artilerijos veikimas prieš Ikskul buvo pasekmingas.

"Vokiečių aeroplanai numetė daug bombų Kreuzbergo rajone. Netoli Dvinsko smarkiai šaudė priešo artilerija.

"Ežero Šventas rajone musų artilerija sunaikino dvi vokiečių iš rąstų surėstas tvirtoves. Prie upės Dniestro, netoli Michaltovo. mes išsprogdinome pakasa. kuris suardė vielines tvoras. minų galeriją ir kelioliką apšarvotų tranšejų. Sunkioji priešo artilerija pasiryžo išlaužti musų kariuomenę iš užimto kratero, bet jo pasiryžimas nuėjo perniek."

ŠAUKIA ANGLUS KAREIVIJON.

Londonas. — Paskutiniomis dienomis tapo išleista karališka proklamacija, šaukianti stoti kareivijon visus pavienius vyrus, kurie priguli prie 1-mos rušies. Jie turi atsiliepti ligi 31 d. kovo.

ATMUŠĖ ANGLŲ ATAKĄ.

Berlinas. — Vokiečių pranešimas sako:

"Vakarinis karės teatras: Ypres šiauriuose anglai padarė ataką su rankinėmis granatomis ant musų naujų pozicijų prie kanalo, kuri atmušta atgal.

"Loos pietuose priešas ir vėl turėjo pasitraukti iš musų kratero pozicijos.

"Ant Lens-Arras vieškelio padaryta ataka pasilike be pasekmių.

"Musų aeroplanų eskadra atakavo priešo pozicijas užjų linijų — Furnes, Poperinghe, Amiens ir Luneville. Mes matėme, daug pasekmingų rezultatų.

"Rytiniam karės teatre: Rusų atakos ties Dvinsku buvo nepasekmingos."

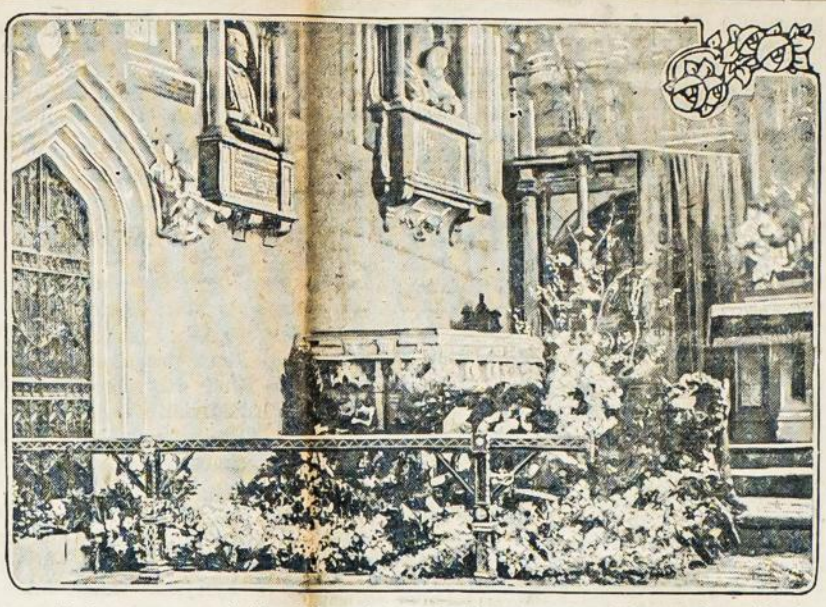

Shakespeare paminklas Westministeryj. Šiemet, balandžio 16 d., sukanka 300 metų nuo jojo mirties.

IŠVARĖ RUSUS IŠ PRIEŠAKINIŲ POZICIJŲ.

Berlinas. — Vyriausioji austro-vengrų kvatiera išleido sekantį pranešimą:

"Austro-vengrai išvarė rusus iš priešakinių pozicijų Kozlovo pietų rytuose, prie upės Stripa. Abejų pusių lakunai darbuojasi.

"Balkanų teatras: Albanų kariuomenės dalįs, komanduojamos austro-vengrų aficierių, pasiekė Adriatiko jurę, Kavaja vakaruose."

AUSTRŲ ORLAIVIAI UŽPULDINĖJA ANT ITALŲ MIESTŲ.

Rymas. — Austrų aeroplanai, kurie nesenai ir vėl pasiryžo atakuoti iš oro Milaną, turėjo nuo savo pasiryžimo atsisakyti, nes ant jų užpuolė italų lakunai.

Paskui tie austrai nulėkė ant Garda apskričio, kur keliolika žmonių užmušta arba sužeista. Du žmonės užmušta ir keliolika sužeista mieste Desenzano. Vienas sužeista miest. Salo. Du užmušta ir keturi sužeista m. Trezzo.

NUŠOVĖ DIDELĮ ZEPPELINĄ.

Paryžius. — Francuzų kanonieriai nušovė didelį vokiečių zeppeliną, kuriame, kaip sakoma, galėjo sutilpti 40 žmonių. Kuomet zeppelinas pasiekė žemę, buvo visas liepsnų apsiaustas.

Įvairios. žinios.

GAISRAS SUNAIKINO AMUNICIJOS DIRBTUVĘ.

Moncton, Kanadoj. — Vėlai vakare 20 d. vasario iškilęs gaisras sunaikino Record Foundry, kurioje dirbo amuniciją.

Įvairios žinios.

PIKETUOS ANSONIJOS DIRBTUVES.

Miesto valdininkai pataria laikyti dirbtuves uždarytas.

Ansonia, Conn. — Streikieriai darbininkai, kurie dirbo American Brass Co. dirbtuvėse, 20 d. vasario sušaukė kelias konferencijas aptarimui streiko reikalų; iš visų konferencijų paaiškėjo, jog apie susitaikymą su darbdaviais ir streiko užbaigimą da peranksti kalbėti. Italai darbininkai, kurie atsiskyrė nuo kitų streikierių, konferencijose nedalyvavo. Streikierių komitetas, susidedantis iš 10 tautu atstovų, kurio vyriausiu vedėju yra Joseph M. Grohol, turėjo slaptą susirinkimą. Apie ką tam susirinkime buvo kalbama ir kas nutarta, nežinia, nes jame dalyvavusieji prižadėjo to susirinkimo nutarimus laikyti paslaptyje.

Vyriausis komitetas nutarė nuo 21 d. vasario pastatyti prie dirbtuvių piketuotojus, idant kaikurie streikieriai negalėtų sugrįžti prie darbo. Miesto valdininkai patarė kompanijai laikyti dirbtuves uždarytas ir nepradėti darbo.

Nors 20 d. vasario praėjo ramiai ir nors nesimato ženklų, kad streikieriai rengtusi prie riaušių, tečiau naktį dirbtuves saugojo 100 policistų. Aplamai čia viešpatauja tokia nuomonė, jog streikieriai nekels riaušių, nes jie gerai žino, kad ramiu budu jie daug daugiau gali laimėti.

ATIDĖJO ANT TOLIAU.

Washington, D. C. — Šioj kongreso sesijoj nebus svarstomas priedas prie konstitucijos, kuriame reikalaujama, kad ir moterims butų suteiktos lygios balsavimo teisės. To priedo svarstymas atidėta ligi šių metų gruodžio mėnesio.

SMARKUS ŽEMĖS DREBĖJIMAS.

Buffalo, N. Y. — Vasario 20 d. Canisius kolegijos seismografas rodė, jog 3400 mylias atstu nuo kolegijos buvo keli gana smarkus žemės drebėjimai.

NUŽUDĖ HANS SCHMIDTĄ.

Ossining, N. Y. — Vasario 18 d. Sing Sing kalėjimo elektros kedėn liko pasodintas kun. Hans Schmidt'as kuris 2 rugsėjo 1913 m. nužudė Anna Aumuller.

Schmidtas, lydimas vyriausio užveižėtojo ir kalėjimo kapeliono kun. Cashin, ramiai nuėjo į t. v. mirties kambarį. Išeidamas ir mirties namo, jis atsisveikino su tais, kurie ten pasiliko. Septyniolikai liudininkų Schmidtas tiek tepasakė: "Džentlemenai, aš maldauju, kad man atleistų visi tie, kuriuos aš įžeidžiau arba apšmeižiau. Aš atleidžiu visiems, kurie įžeidė mane. Paskutiniu mano troškimu yra pasakyti sudiev mano brangiai senutei motinai."

Potam Schmidtas pats atsisėdo elektros kedėn ir tapo paleista elektra. Po minutės laiko jis buvo jau negyvas.

EXPLIOZIJA AMUNICIJOS SĄDĖLYJ.

Londonas. — Laikraščiui "Daily Mail" iš Odesos (Rusijoj) pranešta, jog Nišo (Serbijoj) amunicijos sądelyj įvyko expliozija, kuri

NAUJAUSIOS ŽINIOS.

PETROGRADAS, vas. 22 d. Šiądien atidaryta Duma. Prie atidarymo pirmą kartą Rusijos istorijoj dalyvavo patsai caras. Tai skaitoma ženklu, kad valdžia pasiryžus žmonėms nusileisti. Naujasis ministerių pirmininkas Sturmer savo kalboj pabriežė reikalą vidurinių reformų ir žmonėms duoti daugiau valios valdžioje.

PARYŽIUS, vasario 23 d. — Septyni vokiečių batalionai smarkiu užpuolimu šturmavo 800 jardų francuzų tranšejų netoli Souchez (Artois'e), bet francuzai padarė kontraatakų ir paskui iš daugelio pozicijų juos išvarė. Nors vokiečiams padaryta sunkių nuostolių, vienok jie paėmė 326 belaisvius.

RYMAS, vas. 23 d. — Italų kariuomenės jau užkariavo kalnuotąją Callo (Collo) sritį, Sugano klonio rajone, ir užėmė miestus Ronci ir Roncegno, 15 mylių į rytus nuo Trent'o.

VIENA, vas. 23 d. — Austrų orlaiviai atakavo iš oro Lombardijos fabrikus, nulėkė net ligi Milano ir atakavo italų aerodromą ir dokus prie ežero Garda.

BERLINAS, vas. 23 d. — Pranešama, jog tarpe upių Somme ir Oise, Aisne fronte, keliose Champagne apygardos vietose, ant abiejų upės Meuse pakraščių, augščiau Dun'o, artilerijos veikimas eina smarkyn ir didyn.

PARYŽIUS, vas. 23 d. — Vokiečių zeppelinas numetė kelioliką bombų į Luneville, Francijoj, bet didelių nuostolių nepadaryta.

PETROGRADAS, vas. 23 d. — Vakar išspausdintam laikraščiuose rusų oficialiam pranešime paskelbta, jog rusų artilerija bombardavo didelį vokiečių burį Schlossberg'e, netoli Dvinsko, ir užėmė vokiečių apsigynimo vietas, iš kurių vokiečiai pabėgo.

tris bulgarų aficierius ir keturesdešimts kareivių užmušė arba sužeidė. Suareštuota 50 serbų to miesto gyventojų, kurie įtariami kaipo kaltininkai.

JAPONAI NORI PIRKTI ŽEMĖS GABALĄ.

Washington, D. C. — Iš autoritetingų šaltinių sužinota, jog Japonijos valdžia kreipėsi į respubliką Colombiją prašydama, kad parduotų jai gabalą žemės, arti prie jurių, kur ji nori pastatyti laivų stotį.

Lietuviai Amerikoje.

GARDNER, MASS.
Piliečių prakalbos.

Vasario 20 d., Ryan salėje, įvyko Amerikos lietuvių piliečių prakalbos. Susirinkimo vedėjas p. Česna nurodė šio susirinkimo svarbą bei tikslą ir perstatė kalbėti miesto advokatą Hobaną.

Adv. Hobanas savo kalboje (kalbėjo angliškai) nupiešė Europos atskirų valdžių skirtingas valdymosi formas, antgalo priėjo prie Jung. Am. Valstybių valdžios formos ir pabriežė, kad šio krašto valdžia yra patįs žmonės. Lietuviams, kaipo Jung. A. V. kuno dalelei, patarė rupintis viso kuno reikalais, t. y. tapti šio krašto piliečiais.

Paskiau kalbėjo vietinis M. Stakėnas. Šisai papasakojo, kaip kaikurie amerikonai žiuri į lietuvius. Jis priminė kongresmono Gardner prakalbą, pasakytą Jung. Am. Valst. kongrese, kurioj buvo perstatomi lietuviai ateiviai, kaipo tamsųs aziatiški atėjunai, beraščiai, be civiliškumo žmonės ir pavojingi Amerikos respublikai. Toliau paminėjo Wisconsino universiteto sociologijos profesoriaus Ross'o knygą apie ateivius, kurioje tas profesorius priparodo, kad lietuviai esą žemos rasės atėjunai. Stakėnas nurodė, kad viršminėti žmonės įgijo blogą nuomonę apie lietuvius tiktai delto, kad lietuviai nesiinteresuoja pilietystės klausimu. Prof. Ross jau nuo keleto metų rašė laikraščiuose, kaip kokie ateiviai daugiausia rupinasi pilietystės svarbą, paduodavo jų statistikas, kuriose išrodinėjo kurių daugiausia arba mažiausia tampa Jung. Am. Valst. piliečiais. Antgalo priveda, kad mes kaipo atskiros tautos žmonės butinai turime tapti šios šalies piliečiais ir dirbti išvieno su visais del gerovės Amerikos.

Vasario 19 d. vakare TMD. 30 kuopa pastatė vietos scenoje A. Fromo (Gužučio) "Gudri našlė". Vakaras prasidėjo gana patriotiškai; TMD. choras, vedamas p. Deltuvo, sudainavo lietuvių himną "Lietuva Tėvyne musų". Paskui prasidėjo vaidinimas, dainos, deklamacijos ir šokiai. Vakaras buvo pelningas, davė apie 20 dol. pelno.

Vasario 12 ir 13 d. vakarais buvo LSS. kuopos parengtos paskaitos. F. J. Bagočius skaitė temose: "Tikybos pamatai" ir "Velnias ir jo zbitkai". Vasario 10 d. vakare buvo TMD. kuopos diskusijos. Diskusuota klausimą: Ar verta paremti lietuvius biznierius, ar ne? Čia, kaip matote, tik vienos savaitės veikimas.

Reporteris.

SPRINGFIELD, MASS.
Lietuviai ir jų bruzdėjimas...

Lietuvių patarlė sako: "Genys margas, o svietas da margesnis." Bevažinėjant man po lietuvių kolonijas teko užvažiuoti į Springfieldą, kur gyvena burelis lietuvių, todel, prie progos, noriu pabriežti apie darbus, veikimus ir tt.

Štai eidamas vienos Springfieldo gatvės šaligatviu susitikau du mažus vaikelius, kuriuodu su rogutėmis važinėjosi. Svarba ne tame, kad tuodu vaikai buvo maži arba kad juodu su rogutėmis važinėjosi, bet tame, — kad juodu buvo pusnuogiai. Priėjau pie jų ir anglų kalba paklausiau, kas jie per vieni, t. y. kokios tautos. Jie man atsakė, jog lietuviai. Gavęs tokį atsakymą, aš paprašiau jų, kad vestų mane į savo namus. Juodu sutiko. Štai įėjau į vidų ir pamačiau, jog ir tų vaikų motina vaikštinėja po virtuvę pusnuogė. Pamaniau sau, kad čia gyvena biedna šeimyna, bet taip manydamas klydau, nes pasirodė, kad kaltas tame ne biednumas, neturtas, bet apsileidimas, tingėjimas: pečius nenušveistas, kambariai neiššluoti, pati šeimininkė murzina, burnos nenusipraussus. Paklausus jos, kodel taip, ji trumpai paaiškino, kad negalinti apsidirbti... Sako reikia vyrui valgį pagaminti, apsiskalbti ir daug kitokių darbų atlikti. Kokie tie kiti darbai, to šeimininkė nepaaiškino. Bet aš neiškenčiau ir pradėjau šeimininkei nurodinėti, kaip reikia namus švariai užlaikyti, vaikučius aprengti, neleisti jų pusnuogių ant gatvės žiemos laike ir tt.

Matote kokių žmonių yra ant svieto: mažai ką teveikia, o vienok sako kad negali apsidirbti.

Bevaikštinėjant po lietuvių butus sužinojau, kad čia tėra tik viena lietuvių draugija vardu Lietuvos Sunų Draugystė. Ši draugija turi apie porą šimtų narių ir šiek-tiek, nedaugiausia, turto, bet šiaip ji nieko neveikia. Sako, buk ji nerengia nei piknikų nei balių. Tas labai negerai. Nes nesirupinant draugijoms musų tautos reikalais, pavieniai nei tiek nesirupina. O dabar, kuomet musų viengenčiai išblaškyti po visą Rusiją, kuomet jie reikalauja maisto ir drabužių, kuomet musų tėvynės likimas labai miglotas, mes turėtume kuodaugiausia rupintis savo tautos reikalais. Atsiminkime, jog musų viengenčiai pasiliko be savo pastogės, jog ištiesę rankas seni tėvukai, jauni broliukai ir mažos seselės šaukiasi musų, Amerikos lietuvių, pagalbos. Ar gi mes neatkreipsime atidos ir nesistengsime, pagal savo išgalę, jų sušelpti.

Man rodos, kad tie springfieldiečiai, kurie skaitote laikraščius, patįs iš laikraščių patyrėte, kaip kitų kolonijų lietuviai darbuojasi naudai nukentėjusių nuo karės Lietuvojo. Taigi ir šios kolonijos lietuviai turėtų subruzti ir parodyti, kad ir jiems nesvetimi yra savo tautos vargai.

Pagalios pasakysiu, jog springfieldiečiai turėtu daugiau skaityti gerus laikraščius, kaip "Ateitį", "Am. Lietuvį", kurie suteikia skaitytojams daug žinotinų žinių.

Detektyvas.

NAUGATUCK, CONN.

Musų miestelis nedidelis, gyventojų turi apie 12.000 Lietuvių čia gyvena apie 1100, tik mažai jie darbuojasi ant lietuviškos dirvos. Vietos lietuviai užsnudę ir neatjaučia savo tautos reikalų.

Nesenai buvo pas p. Petraitį krikštynos, į kurias buvo užkviesta burelis svečių, bet del blogo oro mažai teatsilankė. Labai buvo smagu gražiai su draugais pasilinksminti. Besilinksminant atėjo mintis, kuri priminė apie liudną bei vargingą Lietuvos padėjimą. Nukentėjusiai nuo karės Lietuvai aukavo šie asmenįs: Martinas Petraitis, Petraitienė, M. Butkus — po $1.00; Jonas Jovaišas ir Butkienė — po 50c. Viso $4.00. Prašom pasiųsti tą musų auką Liet. Gelbėjimo Fondo iždininkui Paukščiui.

M. B.

Pinigai $4.00 gauta ir pasiųsta Liet. Gelbėjimo Fondo iždininkui T. Paukščiui per finansų sekretorių J. O. Širvydą.

Red.

AMSTERDAM, N. Y.

Vasario 6 d., pobažnytinėj svetainėj Lietuvos Sunų ir Dukterų Dr-stė atlošė du teatru: 1) "Lietuvaitė", penkių veiksmų dramatiškas veikalas, iš senovės lietuvių gyvenimo; 2) "Jaunikis", vieno veiksmo juokai. Aktoriai savo roles atliko visai gerai. Pertraukose publiką palinksmino vietinis lietuvių D. L. K. Vytauto benas, kuris dailiai pagrojo keletą muzikos dalykų. Žmonių buvo susirinkę apie 300, kurie, kaip teko girdėti, liko užganėdinti. Pelnas nuo to vakaro skiriamas nukentėjusiems nuo karės Lietuvoje.

Paminėsiu vieną nepagirtiną dalyką, t. y. kad publika laike lošimo neramiai užsilaiko. Del tos priežasties nei patįs negirdi, ką aktoriai sako ir kitiems neleidžia klausyti. Nors vakaro vedėjas, p. M. Kerbelis, prašė publikos labai gražiai, kad ramiai užsilaikytų, bet atsirado tokių, kurie to nepaisė. Gerb. tautiečiai! imkim pavyzdį nuo svetimtaučių, kurie savuose vakaruose, teatruose ramiai, gražiai užsilaiko. Mes gi savo svetainėj kaž-kaip jaučiamies ir negalim nei poros valandų ramiai pasėdeti: rėkaujam, švilpaujam, garsiai su draugais ar pažįstamais šnekamies, o kada paprašo musų nusiraminti, mes neatkreipiame į tą prašymą atidos. Tečiau tas viskas yra labai peiktinu; nebukim jau žmonėmis 15 — 16-to amžiaus, bet atsiminkim, kad mes gyvename 20-tam amžiuje.

Jaunutis.

SALEM, MASS.

Šiuo laiku Saleme darbai eina labai gerai visose išdirbystės šakose. Vatinėj prie verpimo truksta darbininkių; jeigu tik kokia mergina ar moteris nueina, tai su mielu noru priima darban. Išpradžių, kol išmoksta darbą ant mašinų, menkai temoka; bet vikri darbininkė gali išmokti į vieną mėnesį. Mokanti darbą mergina ar moteris uždirba po $10.00 ir daugiau į savaitę.

Šitas miestelis daugiausia apgyventas ateivių: lenkų (paliokų), rusinų (iš Galicijos), francuzų, italų ir grekų; lietuvių visai mažai yra — apie 8 šeimynos ir 10 pavienių. Žinoma, lietuvių bus čia tris sykius daugiau, bet kas iš to, kad jie svetimomis plunksnomis prisidengę. Vieni vadinasi kokiais tai anglikais, kad net ir savo vaikučių neišmokina lietuviškai kalbėt, kiti gi (labai daug čia yra lietuvių iš Vilniaus gub.) vadinasi paliokais, kurie sarmatina kalbėti gimtine — lietuvių kalba. Daug sulenkėjusių lietuvių apsiveda su lenkėmis merginomis. Bet apsivedusieji su lenkėmis turi daug nesmagumų šeimyniniam gyvenime. Jeigu kuris pasiduoda pačiai, leidžia apsukt galvą su andaroku, tai tas dar šeiptaip sugyvena su pačia, kuri savo vyrą prie kiekvienos progos niekina; bet kuris nori but vyru, tai ta pora turi dažnai daužytis po teismus.

Galima pasigirt, jog tarp Salemo lietuvių yra biznierių, kurie užlaiko slaptas smukles; kaikurie iš jų giriasi, kad padaro labai gerą biznį pardavinėdami alų, — imdami po 25c. už alaus bonkutę. Anot jų, lengvai esą galima uždirbt po $18—$20 į savaitę. Vienas smuklininkas giriasi, kad jau turįs $1.800 banke, o da nesenai iš Lietuvos. Žinoma, geras pelnas, bet kiek sarmatos, kiek nesmagumo, kiek baimės, kad policija neužeitų. Mat, kaip kada atvažiuoja policija ir daro kratą, o savininkas tada turi rausti iš gėdos. Maža to, kaip kada girti susimuša, išdaužo langus, sudaužo indus, padaro nuostolių ir nesmagumo. Pora savaičių atgal vienoj smuklėj susimušė lietuvis su rusinu; pastarasis sudaužė lietuviui biedną galvelę, kad tas net turėjo pamatyt ligonbutį, o paskui da ir šaltąją. Tame vis kalti smuklių užlaikytojai.

Feliksas Igaunis.

GRAND RAPIDS, MASS.

Vasario 18 d. Tėvynės Mylėtojų Dr-jos choras pastatė vietos scenoje, šv. Jurgio Dr-jos svetainėje, du veikalėlius: "Tarnas įpainiojo" ir "Salemono sapnas". Visi aktoriai gerai atliko savo roles. Lošimų tarpuose lietuvių benas pagrojo, o TMD. choras sudainavo keletą dainų. Be to buvo da monologų ir deklamacijų. Publikos buvo apie 300, visi kuogeriausioj tvarkoj užsilaikė ir liko užganėdinti.

TMD. choras turi išsirinkęs komitetą, kuris netolimoje ateityje vėl žada prirengti lošimui kokį veikalą. Tas parodo, kad TMD. choras ir ateityje nenuilstančiai žada darbuotis.

Vasario 11 d. viename anglų laikraštyj paskelbta, jog Juozas Klimaviče sugrįžęs iš krautuvės rado savo 2 metų amžiaus sunų nebegyvą motinos glėbyje. Koronieriai, kurie pradėjo tą atsitikimą tyrinėti, sako, kad vaikas gal but pasimirė nuo perdidelio spaudimo, nes jo plaučiai buvo pilni kraujo, bet jokių ligos ženklų nerasta.

Koresp.

TAUTOS FONDO PRAKALBOS.

Praeitą nedėldienį, vasario 20 d., Lietuvių salėj, buvo didelis ir svarbus susirinkimas-prakalbos, kuriose ėmė dalyvumą kalbėtojai lietuviai ir amerikonai. Protarpiuose gi "Gabijos" choras padainavo kelias dainas, kaip tai: "Sėjau rutą", "Motuš motušę", "Jievužę" ir lietuvių tautos himną — "Lietuva Tėvyne, musų", diriguojant vargoninkui p. Karbauskui (nes "Gabijos" vadovas p. Petrauskas nedėldieniais buna Montello mieste, kur taipgi mokina chorus), gi gerai visiems žinomas gabijietis ir Lietuviškos Muzikos Konservatorijos mokinys p. Varaitis, akompaniuojant p. Karbauskui, padainavo 3 solo dainas. Be dainų buvo ir deklamacijų, kurias taip gražiai ir jausmingai išpildė "Gabijos" mažųjų vaikų choro nariai: Kališiukas, Podeliutė, Višniauskutis ir Višniauskiutė.

Visas šio susirinkimo programas buvo labai rimtas, interesingas ir į atsilankiusius darė gerus įspudžius, nors visiems žmonėms negalėjo patikti lietuviškų kalbėtojų-kunigų "politikavimas". Vienok, tokis susirinkimas, nepaisant to, gali buti savaime labai naudingas visiems.

Čia atėję amerikonai kalbėtojai, ir prie to dar žymųs žmonės, iš širdies šaukė aiškiai darodinėdami, kaip lietuviams turi buti svarbi vienybė šioj nelaimingoj valandoj, kada lietuvių Tėvynei—Lietuvai grąso galutinas išnaikinimas Europos didelėj karėj. Jie nurodinėjo ir priežastį, kodel amerikonai, kurie šelpia kitas nelaimingas tautas, kaip Belgiją, Lenkiją ir kt., nešelpia Lietuvos. Gi delto, kad lietuviai, kurių skaitoma Suv. Valst. milioną žmonių, ir nors turintieji savo vadus, savo inteligenciją, esantieji vieni iš geriausių šioj šalyj emigrantų civilizacijos šeimynos nariai, kaž-kodel nesusitaria petįs petin dirbti del Lietuvos ir jos vargų, del savo tėvų, motynų, brolių, seserų ir visų giminių. Kaž-kodel nesistengia amerikonų supažindinti su savim, su Lietuva, kuri tris kartus yra didesnė už Belgiją ir tokioj pat nelaimėje. Jie patarė imtis už darbo, organiuozti darbininkus tam darbui, rengti kolektų dienas ir iš savo pusės pasižada prisidėti su darbu.

Tokių amerikonų kalbėtojų prakalbos kiekvieną žmogų priverčia ilgiau pamąstyti ir statyti sau klausimą: ištiesų kodel gi tarp musų neįvyksta vienybė, su kuria galėtume dručiai suorganizuoti darbą del Lietuvos šelpimo? Musų suirusiam viešam gyvenime be vienybės gi ištiesų nieko negalima nei pradėti veikti tarp amerikonų. Ir be vienybės gi negalimas atsiekimas tikslų: nei prideramo amerikonų supažindimo su lietuviais, nei aukų rinkimo. Nes kas gi išeis, jei lietuviai iš papratimo amerikonų spaudoj pradės vieni kitus niekintis? Arba, ką vieni darys, tą kiti niekins — kenks. Arba vėl: lietuviai-klerikalai surengs vieną aukų rinkimo dieną tarp amerikonų, lietuviai-tautininkai kitą, ir lietuviai-socialistai trečią ir kiekvieni save girs, o kitus žemins. Kas gi išeis? Ar gal amerikonai tuomet mums pagelbės? Ne! Jie pakratys rankas ir jųs — lietuviai žinokities sau. Tai butų labai netikęs supažindinimas amerikonų su savim ir tuomet pasiliktų pats tikslas netik neatsiektas, bet viskas butų pagadinta.

Jeigu gi musų "vadai" nesąžiniškai ir toliau sau taip veiks nepadarydami reformų, t. y. suvienyjimo fondų vienan fondan, tai tas galės atsitikti. Bet iš kitos pusės matant, kaip musų visuomenė stato sau klausimą, delko mes neįkunijame tos taip visų pageidaujamos vienybės, galima tikėtis, kad su laiku visi suras priežastis ir jas prašalins, o tuomet prasidės **tikrasis** darbas, nes ir jie juk turi pagaliaus pamatyti, kad taip ant toliaus negali buti. Tai yra pavojinga. Padėkime, na, kad ir šiose pačiose prakalbose, kuriose amerikonai atėję šneka apie vienybę ir su jais lietuviški kalbėtojai, kunigai Maliauskas ir Kemešis taipgi kalba apie vienybę... bet toji "vienybė" tai tik del akių ir ausų, nes visa vienybė turi buti tik del "Tautos Fondo", iš kurio pinigų dalis skiriama klerikalų politikai, o apie kitus fondus, kurie skiria **vien šelpimui alkanų** nei hm... Na ir čia vat vienas iš klausytojų, gerai kalbąs angliškai, paėmęs balsą gali tiems amerikonams aiškiai paaiškinti kame dalykas ir kaip tuomet amerikonai pažiurėtų?... Ir tas kada nors atsitiks. Galėjo ir dabar atsitikti, bet žmonės dar laukia, kad gal New Yorke susidarys "koalicija" ir kolkas neverta daryti išsišokimų, kurie gali buti lietuviams labai kenksmingi. Visgi galima tikėtis, kad dalykai su laiku turi pasigerinti ir musų visuomenė turi varu versti savo vadus prie tvarkos. Ir tas jau po truputėlį darosi, nes tai ir šiose prakalbose galima buvo patėmyti.

Susirinkimo vedėjas p. M. Venys atidaręs susirinkimą paaiškino, kad šios prakalbos yra surengtos su tikslu, kad tinkamai prisirengti prie lietuvių "tag day", kuris buvo manoma surengti lapkričio 4 d. š. m., bet delei gerų priežasčių, geresnio susitvarkymo ir geresnio pasirengimo perkeliama antrąsis landžio 15 d. Iš šito galima buvo spręsti, kad ir "Tautos Fondo" nariai geidžia vienybės, jie atideda antrąsis geresnio laiko, kad visi galėtų susitaikyti, o pagaliaus gi ir "koalicija" New Yorke įvyks. Bet "vadams" fondo kalbant nieko panašaus nesimatė. Vien vienas ignoravimas. Nenori matyti, kas yra priežastis nesantaikos ir visus šaukia prie "didelės vienybės". Juokai. Ir pagaliaus skaudu, kokios gi pasekmės? Per tą vakarą visi šaukia prie vienybės, šaukia jaunimą užsirašyti, kad "tag day" dienoj rinktų tarp svetimtaučių aukas. Bet užsirašė tik keli, o visas Bostono jaunimas ne. Klausi ir vienas kito jaunikaičio ar merginos gaitės, kodel jie neįsirašo ir gauni atsakymą, kad norėtų šiame dalyke pasitarnauti, bet... O tas bet, tas be vienybės ne talka. Ir kodėl čia pagaliaus išrokavimas, kad mano aukos, kurią aukausiu badą kenčiantiems broliams Lietuvoj ir mano darbo ir amerikonų suvedėtų kautų aukų dalis eis kunigams nei politikai?! Ne! Taip negali buti.

Turiu prisipažinti, kad pats šiose prakalbose galo neiškenčiau ir atsistojau ant pirmininko rapsodijų, nurodydams, kad toks ignoravimo budu ir nenorėjimu pažiurėti į dalyką kaip jie ištiesų yra, negalima įvykdinti vienybės. O be vienybės gi negalima nieko nei pradėti veikti. Gerbiamas pirmininkas žadėjo stengtis, kad sudarius vienybę, prašalinant kliutis. Kiti "Tautos Fondo", nariai man asmeniškai sakė, kad ir šis "Tautos Fondas" tik nėra Kemešio fondas, o tas sudarytas Bostono lietuvių draugysčių atstovų ir ant toliau jie stengsis sutraukti visas draugijas ir dirbti vien. Geriausių pasekmių.

Nuo nekurių žmonių, ypač moterų, aš gavau bučiuotį, kam aš padariau viešą pastabą, bet joms viską paaiškinus, jos pačios nusistebėjo iš priežasčių, kurios yra ir jas ne taip lengva žmonėms įžiurėti. Pado, kad reikalui esant žmonėms gerai išaiškinus ir patįs "Tautos Fondo" prie rėjai nenorės sutikti su kunigų "politika."

Tai tiek apie tai. Prie galo čia turiu vardais pažymėti gerbiamus kalbėtojus amerikonus. Kalbėjo "Somerville Interprise'o" vedėjas Mr. Thomas M. Nolan, George H. Shelds (perstatė tas kaipo historikas. Pasirodė savo kalboj gerai pažįstąs lietuvius ir apie juos labai gražiai pakalbėjo) ir A. Gilman, Harvardo universiteto profesorius.

J. Kerdiejus.

M. Šalčius.

Lietuva didžiojoje Europos kareje.

Vargingas yra mažųjų tautų ir valstybių likimas šioj Didžiojoje Europos karėje. Jų veik visai nepaisoma, su jų norais ir siekimais visai nesiskaitoma: vienų jų yra sulaužyta nepriklausomybė, pamintos teisės, o kitų yra sunaikinama turtas, nuteriojama žemė, varu yra išvaromi kariauti vyrai — žodžiu mažosios tautos veik visai nutrinama nuo žemės veido.

Šitų tautų skaičiuje yra ir lietuvių tauta. Tiesa, lietuviai savo valstybės neturėjo, neturėjo taipo-jau kokių ypatingų teisių kaipo tauta, taigi ir negalėjo jų nustoti. — Bet lietuviai turėjo gerai įgyventos žemės, sutarpusių ukių, turėjo gražią savos kulturos pradžią — įvairių draugijų, įstaigų, mokyklų, laikraščių, kurie buvo viltis ir pamatas geresnės ateities — ir šiądien to viso yra nustoję. Tai yra mirties smugis Lietuvai. Delto šiądien mes, lietuviai, kuomet girdime kalbant ir spėliojant kokis bus karės galas, katra pusė katrą nuveiks, turime tiesos pasakyti, kol kas ką nuveiks — dar nežinome, bet mes jau nuveikti esame ir didžių pastangų ir rupesnių reikės, kad mes bent per kelioliką metų galėtume atsistatyti tai, ką turėjome palikta mums nuo šimtų metų musų prabočių ir ką mes patįs užpelnėme savo darbu per tą dešimtį metų musų jaunojo tautinio gyvenimo.

* *

Nuo pat karės pradžios Lietuvai buvo lemta karės lauku virsti. Pačioje karės pradžioje nukentėjo Mažoji Lietuva. Rusų kariuomenė, įpuolusi Rytų prusuosna pradėjo pragaištingąjį Lietuvos kulturingiausios dalies griovimo ir naikinimo darbą. Kaip tą savo darbą varė rusai kareiviai, gali liudyti vieno lietuvio kareivio laiškas: "Trečia diena kaip jau esame Prusuose, rašė kareivis: ką mes čia darome, tai baisu ir papasakoti: gyvulius smulkesnius — mušame, stambesnius imame "nelaisvėn", padargus ir mantą, ką negalime su savimi pasiimti laužome, triobas deginame. Jei taip ir vokiečiai kariauja, kaip mes, tai baisu ir pamislyti." Dar akyvesnis gali buti pasakojimas kito lietuvio kareivio, girdėtas savo ausimi važiuojant traukiniu iš Kauno į Šiaulius laike pirmojo Vokiečių užpludimo Suvalkijon. "Įėjome, sako, į Prusų miestą Insterburgį (Įsrutį). Miestas — gražu pažiurėti: namai puikųs, muriniai, visur krautuvės, magazinai. Tų magazinų langai, kaip daržinės durįs, o už langų visokių daiktų palikta, matyt Prusai nesuspėjo išsivežti. Mums buvo stipriai įsakyta neliesti nieko įėjus priešininko žemėn, bet čia iškentėsi. Pirmieji kareiviai, įėjusieji miestan, dar nieko nedarė, bet kaip įėjo daugiau ir prisakyta buvo sustoti mieste — tuomet tai prasidėjo... Prieini, sako, kur prie magazino — durįs uždarytos, tai priėjęs prie lango duodi su šautuvo kulbe ar penčiu, stiklai tik skamba vien — ir įeini vidun. Ko ten tik ir nebuvo ir drobių, vilnonų, gelumbių, šilkų, drabužių, sidabro daiktų, valgio daiktų, saldainių. Tai mes tik nu imti— kas sidabro laikrodžių, šaukštų, kas šilko prisikimšo į kišenius, į krepšius — ir aš buvau pasiėmęs tuziną sidabrinių šaukštų ir šilko ritimėlį, bet kaip sudavė jie mums, tai atliko musų šilkai ir sidabrai, ir aš numečiau savo "sumką" su visais šaukštais ir šilkais." "Stuikininkai" iš Didžiosios Lietuvos (apie tai net gėda rašyti, kaip brolis nuo brolio plėšė ir vogė) važiavo Prusuosna ir rusų kareivių padedami vežėsi visą Mažosios Lietuvos ukininkų mantą namo....

Įėjo Vokiečiai, atstumė Rusų kariuomenę iš Mažosios Lietuvos, pirmuoju kart Suvalkijon. Pakelyj savo reikalams iš žmonių arklius ir jiems pašaro — avižų, šieno, dobilų — ėmėsi, karves, kiaules, avis žąsis piovėsi, žmones kasimų kasti ir kareivių mantą vežti varėsi. Ties Taurage, apie Naumiestį didesnių ukių nusikakasė bulves, išsikulė javus su atsivežtomis mašinomis. Rusai dar prieš tai, pradžioje karės sodžius degino apie Alytų, kur reikėjo kasimai kasti, o paskui tą pat darė ir palei Kauną vokiečiams užplustant. Tuoju pat laiku susprogdino Garlevos, Pakuonio, Panemunio, Raudondvario bažnyčias, bijodami pasinaudosiant vokiečius jomis Kauno stipruma apšaudant. Prasidėjo žmonių — suvalkiečių bėgimas nuo karės. Pametę triobas, javus, gyvulius ir visą mantą, pasiėmę tik pinigų, pramitalo, vežimą su arkliais, bėgo į artimąsias Kaune, Vilniaus ir pačios Suvalkijos vietas, glaudėsi į savo brolius lietuvius ukininkus — (ir visur rado prieglaudos ir broliškos meilės). Kas turtingesnis, mokytesnis bėgo Vilniun ir toliau Rusijon. Tuomet atsirado ir "Lietuvių Šelpimo del karo nukentėjusių Draugija Vilniuje."

Stumė Rusai Vokiečius iš Suvalkijos atgal ir šitas Lietuvos kraštas dar labiau nukentėjo. Kur ištiko mušiai, ten vien griuvėsiai ir ugniavietės paliko. Labiausiai tuomet nukentėjo Dzukų kraštas: Druskininkai, Kapčiamiestis, Liskeva, Simnas, Lazdijai, Seirijai, Vilkaviškis (Kapsų krašte) ir daugelis aplinkinių kaimų. Įėjo Rusų kariuomenė vėl Prusuosna nuo Suvalkų, Virbaliaus ir Tauragės pusių ir pribaigė naikinti visą pasienio Prusų ruoštą, kas buvo likę sveika nuo pirmojo jų užpludimo. Vėl prisipildė Suvalkijos ir Kauno gub. miestai ir miesteliai Prusų gyvuliais, ukio padargais ir mašinomis. (Rusų aficieriai net į Vilnių parsigabeno faetonų ir karietų iš Prusų dvarų). Ypačiai pasižymėjo rusai ties Taurage. Čia jie, keršindami Prusų gyventojams už įtaisytąsias jų skerdynes Tilžės miesto, kaip jie buvo ten nuėję pirmuoju kartu ir už tai, kad jie buk tai po žeme paslėptais telefonais padedą savo kariuomenei ir šaudą iš savo namų į rusų kareivius, netik ėmė nelaisvėn gyvulius, mašinas, padargus, bet ir pačius gyventojus, ir gabeno pro Šiaulius Rusijon. Niekuomet negalima bus užmiršti tų paveikslų, kurie teko pamatyti spalių mėn. 1914 m. gyvenant Ginkunų dvare netoli Šiaulių. Visą mėnesį Šiaulių mugė buvo nustatyta nelaimingųjų Prusų ukininkų ilgais kripiniais vežimais; diena iš dienos buvo atvaroma jų arklių ir karvių buriai ir toje pačioje mugėje parduodama. Pagalios, ir pačių Prusų lietuvių gabenimas pro Šiaulius...

Per nenustojantį lytų, purvinais keliais gabeno pasilikusius namie senius, senes, moteris, su vaikais. Jaunų vyrų ir merginų visai nebuvo matyti, turbut, jie buvo pabėgę Vokietijos gilumon prieš numanomąjį baisų likimą. Užėjęs Šiauliuose į lietuvį — siuvėją, užtikau prisiglaudusias jo name kelias Prusų lietuvių šeimynas. (Reikia pasakyti, kad Šiaulių lietuviai pasirodė tikrais garbės žmonėmis — tuojau ištiesė ranką savo tautos broliams, kuo tik galėjo — šelpė, ramino ir tapnojo). Radau aš ten tik pražilusius, sulinkusius kelis seniukus ir keletą moterų seniukių ir viduramžių su kudikiais ant rankų. Visus juos su pundais pirma pasipinusiųjų po ranka daiktų dažnai be šiltųjų drabužių su menka avaline gabeno Rusijos vidun ir davė porą dienų prieš kelionę pasilsėti ir palaukti, kol atvarys dar kelias tokias partijas. Išvežti juos turėjo Voronežan. Kelyj į Šiaulius juos varė vietomis pėščius, vietomis pavėžėję jų pačių paimtaisiais vežimais ir arkliais. Sargyba už mažiausią nepaklusnumą, už atsilikimą nuo kitų, už paėjimą į šalį stumdė juos šaudyklių kulbėmis, kumščiavo. Buvo Šiauliuose prasiplatinęs pasakojimas, kad vienas anstolis (asesorius) išspyręs moteriškei dantis ir šiaip ją dručiai suspardęs, ką ji nepasiskubino sėsti vežiman ir ėmė prieš jį atsišnekinėti. Buvo keletas atsitikimų, kad moterįs pagimdė kelyj nelaiku ir keletas žmonių mirė. Visi Šiauliai tuomet matė skriaudų atsitikimą, kaip senas, žilutėlis, sukežėjęs senelis laukdamas drauge su kitais geležinkelio kieme traukinio ateinant, sukrito pas tvorą ir Rusijos gilumos nepamatė. Po visą gi Lietuvą tuo tarpu Rusų vyresnybė vyrus— I rušies apsauginius ėmė, gyvulius ir grudus rekvizavo, į "stuikas" varė.

(Dar bus)

Laisvoji tribuna

KURIS ČIA KALTESNIS?

(Tikras atsitikimas)

Apie 30 metų atgal, Lietuvoje vienoj parapijoj buvo susitaisę du pamokslininkai (jie išbuvo toj parapijoj apie 7—8 metus), kurie per savo pamokslus labai keikdavo vakaruškas ir netik tuos, kurie lankydavo vakaruškas, bet dar labiau tuos, kurie priimdavo vakaruškas. Sakydavo: kuriuose namuose bus priimtos vakaruškos, bus iškeikti tie namai, kad kas susirgs tuose namuose, nevažiuosime nei pas ligonį ir t.t. Žodžiu sakant, prisakydavo visokių baisenybių, kad žmogui prisiklausius tokių pamokslų jau kiekvienam budavo baugu eiti į vakaruškas. — Vietoj vakaruškų liepdavo skaityti ir platindavo knygutes: 'Garsą", "Peklas", labiausiai gi platindavo apie "Nekaltybę". Taip gi ir pamokslluose beveik kas nedėldienį gražiai papasakodavo apie "cnatlyvas" mergeles bei bernelius, kaip jie bus danguje išaukštinti ir t.t.

Nuo to laiko, nekuriuose kaimuose labiause kurie arčiau bažnyčios, vakaruškos pranyko. Kad ir susieidavo kada, tai sau vieni vyrai. Kad gaudavo kazires — pakaziruodavo, o kad jų nebudavo, tai taip sau pasišnekučiavę išsiskirstydavo. O merginos jei kada susirinkdavo, tai jos apkalbėdavo apie pasakytą gražų pamokslą, o apie muziką bei šokius bijodavo ir užsiminti, nors kurios ir labai mėgdavo. Čia daugiausia kalbama apie ukininkų jaunimą.

Samdininkai bei samdininkės, kad ir klausydavo tų pamokslų, bet mažai kas juos pildydavo, daugiausia samdininkai mėgdavo ir eidavo į vakaruškas. Kaip augščiau minėjau, kad nekuriuose kaimuose pranyko va karuškos, tai tuose kaimuose budavo sunku gauti samdininkų, nes kuris tik mėgdavo vakaruškas neidavo į tuos kaimus tarnauti, o kad kuris pakliudavo per nežinojimą, tai tokiam budavo sunkųs ir ilgųs metai, kad nebudavo kur pasilinksminti ir dažniausia toki eidavo į kitus kaimus arba pradėdavo girtuokliauti.

Prisiklausę gražių pamokslų apie nekaltybę daug mergelių prisižadėjo užsilaikyti nekaltybėj, kad ir jaunasai atjotų — nepasižadėti. Viename kaime net pusė tuzino yra tokių nekaltų mergelių. Nei vienam jaunajam nepasižadėjo, mislino, kad kaip prie tėvelių gerai gyventi, taip ir gyvens. Bet netaip išsipildė. Dabar kaip paseno, pamatė jos pačios, kad klaidą padarė ir beveik kiekvienuose namuose, kur tik yra nekaltųjų, nesutikimai tarpe brolių ir nekaltųjų. Dabar, kaip girdėti, jos teisinas tuom: kad nebuvo pasogos, tai ir pasiliko senmergėmis. Bet apie prisižadėjimą užsilaikyt nekaltybėj nei viena neprisipažįsta. Gal kurioms ir nebuvo užtektinai pasogos, betgi yra tokia kuriai buvo net perdidelė pasoga ir taikėsi gerų vietų. Čia nors trumpai aprašysiu apie jos gyvenimą, ko ji susilaukė nekaltybėje.

Toji mergina buvo turtingo ukininko vienturtė. Jai buvo skirta nemaža pasoga, taipgi ir sudėjimo buvo gražaus, kad piršliai pas ją pradėjo lankytis nuo 15 metų ir prašydavo tėvų, kad pažadėtų jiems dukterį, jie prižada laukti kol suaugs į metus. Bet tėvai sakydavo nei vienam nepažadėsim, kol augo į metus, nors piršlių buvo daug, bet nei už vieno nežadėjo išleisti. Kaip tik su kuriuo pradėdavo taisyt sutartuves, paklausdavo dukters —ar patinka ar eisi? Duktė atsakydavo, kad eis, jeigu kunigas pavelys, nes jis geriau žinąs. Bet kaip tik su kunigo pagalba norėdavo sutaisyt vestuves — nei sykio nepavyko. Paskiau tėvas be kunigo pagalbos norėjo išvaryti už vyro, bet ir tai nepavyko. Kaip tik su kuriuo pradėdavo tartis duktė apsimesdavo liga. Taip ir pasiliko neišleista.

Toji mergina turėjo ir du broliu už save jaunesnius juos abu nuo pat mažens išmokino, kaip ji pati, užsilaikyt nekaltybėj, pasidarė pas juos tikras šventas kiemas: prieš visas didžiasias šventes atlikdavo "nevenas" ka vakarą, šventės sulaukus visi į bažnyčią eidavo, kad nebudavo nei ko namie palikti. Tėvui toks vaikų pasielgimas labai nepatiko. Sakydavo, kad ir turiu vaikų, be taip kaip ir neturiu, kažinkokiais nežmoniškais keliais pradėjo eiti.. Paskiau tėvas pradėjo girtuokliauti ir vaikų neapkęsti. Girtas parvažiavęs dažnai išvaikydavo visus iš namų. Kaip tėvas taip pradėjo elgtis, vaikai su motina dar labiau pradėjo melstis, prašyt nuo Dievo, kad prisiųstų dvasią šventą ir stabdytų tėvą girtuokliavus. Bet kaip matyt, Dievas neišklausė jų maldos, nes tėvas ko tolyn, vis labyn girtuokliavo. Kol sunai buvo maži, su malda norėjo tėvą sustabdyti nuo girtuokliavimo. Bet kaip suaugo į metus, pradėjo tėvui nebeduoti valios. Tas tėvui labai nepatiko, kad vaikai jį pradėjo persekioti. Pasidarė namuose didelis nesutikimas, tėvas vaikų neužkenčia, vaikai tėvo. Daug sykių aš buvau nuėjęs sutaikyt vaikų su tėvu. Kaip vaikai suaugo, pavyko jiems tėvas biskį sustabdyti nuo girtuokliavimo, bet tėvas vaikų nebemylėjo, labiausia dukters. Nes sunai kaip suaugo į metus, pradėjo gyventi kaip žmonės. Kad ir perstojo tėvas kiek girtuokliavęs, bet tvarkos tuose namuose nebuvo. Broliai tarpe savęs irgi pradėjo nesutikti. Nes vyresnysai pradėjo eiti tėvo keliais. Jaunilis brolis, netekęs kantrybės išvažiavo į Ameriką, manė ir seserį atsikviesti, kaip užsidirbs pinigų. Bet tam Amerika labai nepatiko ir seserį pradėjo atkalbinėti nuo Amerikos. Taip ir pasiliko duktė prie tėvų vargti. Kol motina buvo gyva, nors vargiai, bet vis galėjo gyventi. Kaip tik motina pasimirė, tėvas savo dukterei tiesiog budelis pasidarė. Kad ta kada ir apsirgdavo, tėvas išmesdavo iš lovos, varydavo prie darbo ir vis ant kiekvieno žingsnio prikišdavo jai n'ėjimą už vyro. Toji, netekus kantrybės pradėjo šauktis prie brolio į Ameriką, nes tas brolis, kur namuose gyveno, taipgi pradėjo nebeapkęsti sesers kaip ir tėvas. Jaunilis brolis gavęs laišką nuo sesers, tuojau važiavo į Lietuvą, mane šį bei tą jai pagelbėti, nes turėjo keletą šimtelių sutaupinęs. Kaip parvažiavo brolis, sesuo nebežino kaip mylėt savo brolio amerikono. Bet tėvui tas labai nepatiko, tojau dukterei pasakė, kad to nebutų, nes jis čia nedirba, nėr del jo nei valgio geresnio. Tėvas tuojau amerikoną pradėjo varyt prie darbo, rodos antrą dieną. Tas neatsisakė, ėjo dirbt visur, norėjo tėvui visur įtiknesuaugs į metus. Kaip suti ir gražumu viską padaryti, bet netaip išsipildė kaip norėjo. Praslinkus kelioms dienoms tėvas patyrė, kad duktė duoda amerikonui paslaptomis geresnį valgį ir pradėjo už tai dukterį mušti. Amerikonas už tą užstojo ir pradėjo tėvą sarmatyti. Iš to pasidarė namuose armydelis. Tėvas ir išvarė iš namų dukterį su amerikonu. Amerikonas norėjo su kaimynų pagalba susitaikyt su tėvu, bet sesuo atsisakė grįžti daugiau pas tėvą. Praslinkus kelioms dienoms amerikoną užpuolė kita bėda: už nestojimą ant mobilizacijos rusų-japonų karėje nuteisė jį, rodos, 3 mėnesiams kalėjimo. Bet kaip ten jam pavyko pabėgti prieš pasodinimą į kalėjimą ir tuojau spruko į Ameriką nei seserei sudiev nepasakęs. Pribuvęs į Ameriką pasiuntė seserei laišką, pranešdamas apie savo atsitikimus ir liepė seserei ilsėtis, neiti niekur dirbti, nes jis buvo palikęs seserei gerai pinigų, rodos, apie 1800 rub. Manė, kaip tik gaus darbo, tuojau ir seserį atsikvies į Ameriką.

Bet tam atvažiavus su darbu nepavyko, prie to užstojo dabartinė karė. Kaip užstojo karė daug laiškų rašė seserei, kad tuoj važiuotų į Ameriką, bet atsakymo nesulaukė. Tas čia susirupinęs—viena, kad niekur negali darbo gauti, o antra — praradęs savo visą 10 metų uždarbį — pradėjo keikti kunigus už tokius pamokslus, tėvą už tokius darbus, taipgi neaplenkė nei sesers. Pereitais metais lapkričio mėnesį išvažiavo į miškus į Washingtono valstiją ir po šiai dienai apie jį nėr jokios žinios, ar jis yr dar kur gyvas.

Tai kuris iš jų kalčiausis?

Pusbrolis.

"Ateitis"
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Ketvergas, Vasario (February) 24 d. 1916.

Atsiunčiamieji Redakcijai rankraščiai turi buti su autoriaus parašu ir antrašu. Rankraščius Redakcija taiso ir trumpina sulig savo nuožiuros. Netinkantieji spaudai smulkesnieji raštai (korespondencijos, eilės ir p.) naikinami ir autoriams negrąžinami.

KOMEDIJA PABAIGTA.

(Katalikų klerikalams **atsisakius** dalyvauti srovių atstovų konferencijoj.)

Kas skaito Amerikos lietuvių laikraščius, tas matė ir buvo įsitikinęs, kad vasario 22 d. New Yorke susitiks ALT. Sandaros t. v. koalicijos komisija su tokia pat komisija iš t. v. Tautos Tarybos ir tenai jau smulkiai apdirbs sąlygas, kokiomis galėtų t. v. laisvamaniai, tautininkai ir katalikų klerikalai (socialistams atsisakius) sueiti kruvon bendrą darbą dirbti Lietuvos šelpimo ir jos atgaivinimo reikaluose. Buvo įsitikinę, nes matė ir skaitė ne tik visų srovių laikraščių straipsnius ir **visų** — vidurinės srovės, katalikų bei klerikalų vadovaujamų organų pasiryžimą toje konferencijoj dalyvauti ir, kaip sakoma, **modus vivendi** išdirbti, bet taip-pat visi skaitė sausio 30 d. srovių atstovų konferencijos protokolą, po kuriuo yra parašai ir katalikų politikinės srovės (kaip jie leido save pavadinti) nors oficialiai neįgaliotų, bet vistik atstovų — kun. Dobužinsko ir Staknevičiaus. Toje konferencijoj tiedu atstovai mus įtikinėjo, jog jiedu tik delto neturį oficialių įgaliojimų tarybos vesti, kad mes, komisija, oficialiai nesikreipėme prie Tautos Tarybos. Ir jie taipgi mus užtikrino, kad jeigu mes kreipsimies oficialiai į Tautos Tarybą, tai sekantin vasario 22 suvažiaviman josios įgalioti atstovai dalyvaus tikrai. Ir jų pačių vienas, kun. Dobužinskis, apsiėmė drauge su ALT. Sandaros komisijos įgaliotiniu p. J. O. Širvydu pasiųsti Tautos Tarybai oficialį pakvietimą.

Mes jiems tikėjome ir laukėme vasario 22 d. Tikėjome tuo labiau, kad patsai Tautos Tarybos sekretorius ir visos tos srovės dvasiškas vadovas kun. F. Kemėšis sakėsi ir tikrino, jog konferencijoj jie dalyvaus. Brooklyno ir New Yorko lietuviai jau parupino konferencijai ir vietą, ir šiuos žodžius rašantysis, kaipo ALT. Sandaros komisijos narys, gavo oficialį pranešimą, jog posėdin reikia pributi vasario 22 d. New York, City, Waldorf Astoria hotelyje, 1 val. po pietų. Dar pora valandų — ir butų jau išvažiuota. Neišvažiuota tik ačiu mandagumui kun. F. Kemešio, kuris turėdamas savo rankose Tautos Tarybos nusprendimus ir suspėjęs juos atspausdinti "Darbininke" (kuris iš spaustuvės išėjo vasario 21 d. popietų) už poros blokų gyvenančiam komisijos nariui per telefoną "del visoko" pranešė 6 val. vakaro (vasario 21 d.), kad Tautos Taryba nusprendė konferencijoj nedalyvauti, apie ką esą laišku pranešta ALT. Sandaros komisijos susinešimų sekretoriui J. O. Širvydui ir telegrama ALT. Sandaros komiteto pirmininkui R. Karužai... Paklaustas delei motyvų, kun. F. Kemešis paaiškino, kad: 1) Tautos Tarybos narių didžiumos nuomone, ALT. Sandaros komisija negali su T. T. tartis kaipo lygus su lygiais, nes T. Taryba atstovauja organizacijas, o Sandaros komisija neturi įgaliojimo nei SLA., nei TMD.; 2) Tautos Taryba neturi daug ko nei tartis, nes ji negali nusileisti nei atsitolinti nuo pamatų, Chicagos seimo uždėtų, ir tautininkų organizacijoms ir be bendrų konfencijų į Tautos Tarybą kelias visuomet esąs atviras... Beto, vienytis esą butų galima tiktai politikos veikimui, o nukentėjusių nuo karės šelpimo reikale išvien veikti ir suvienyti fondus (šelpimo) esą nėra reikalo ir negalima. Šitie kun. F. Kemėšio žodžiu duotieji paaiškinimai, kaip matome iš oficialių T. T. nutarimų, atspausdintų iš "Darbininko" šiame "Ateities" num., savo turinyje ir prasmėje su jais sutinka.

Reiškia, komedija yra pabaigta. Mus suvedžiota taip skaudžiai ir grubijoniškai, kad į tos pačios T. Tarybos tuose pačiuose tarimuose išreikštus "norus" ir "pageidavimus" su sandariečiais stoti į bendrą darbą mes galime žiurėti tik kaipo į naują nachališką pasityčiojimą iš visos vidurinės srovės ir jų organizacijų. Čia musų katalikų ypač "svietiškieji klerikalai" (kurie sudaro T. Tarybos didžiumą) parodė visą savo nuogumą, ir savo taktika pasistatė daug žemiau už jų niekinamus socialistus, kurie nors taipgi atsisakė bendrai veikti, bet tai padarė neveidmainiaudami, išsyk ir atvirai, nedarydami niekam nei bereikalingo darbo, nei iškaščių. Katalikų gi klerikalams nei mandagumo, nei visuomenio padorumo taisyklės nerašytos: jie pavelija sau iš kitų tyčiotis ligi paskutinės valandos.

Taigi nei "koalicija", nei "blokas" neįvyko. Ant ko už tai krinta atsakomybė — žino dabar jau ir musų visuomenė, o ateinančioms kartoms parodys istorija.

IŠ LAIKRAŠČIŲ.

Apie lietuvių kooperatyvų sąjungą.

KOVOS Nr. 7 K. J. Giedrys pajudina labai svarbų musų ekonominio gyvenimo klausimą, iškeldamas eikštėn mintį apie įsteigimą centralinės lietuviu kooperatyvių sąjungos. Jis apie tai šitaip rašo:

"man atėjo mintis į galvą, ar negerai butų sutvėrus tokią "kooperativų" sąjungą, kuri steigtų savo skyrius lietuvių apgyventose kolonijose. Man rodosi, kad panaši didelė "biznio" organizacija galėtų daug naudos atnešti.

Tokia organizacija įsikurus kur-kas lengviau galėtų įsteigti savo skyrius, negu tose vietose suorganizuoti atskiras kooperativiškas draugijėles. Prie to, dar kiek susitaupytų centų, kuriuos turi išmokėti besitverdamos atskiros kooperacijos. Ir tokiai dideliai organizacijai, išsiplėtojusiai po visas Suv. Valst., dešimt sykiu butų lengviau parduoti "šėrą", negu kooperacijoms, susitvėrusioms atskirose kolonijose. Mat tuomet nebutų baimės, kad, tai ar kitai krautuvei subankrutijus, galės pražuti įdėtieji pinigai. Atpenč, tokiai organizacijai įsikurus, butų šimtą sykių saugesnė vieta pasidėti sutaupytus centus ant nuošimčio, negu kokioj abejotinoj bankoj, kurí ryt-poryt gali subankrutyti, nunešdama gal paskutinius kruvinu prakaitu uždirbtus centus. Jau daug tokios bankos ir nunešė musų kruvinų centų.

Prie to-gi dar butų gana didelis auklėjimas turtų musų pačių tarpe. Dabar-gi kiti, musų centais naudodamiesi, susikrauja net milionus, o nuo musų neretai nuneša ir tuos paskutinius centus."

Patsai sumanymas — įsteigti kooperatyvų sąjungą — yra labai geras. Bet autoriaus čia pamiršta du labai svarbųs dalykai: 1) kad Jungt. Am. Valstybės neturi vienodo kooperacijos įstatymo, o atskirose valstybėse (pav. Illinois ir kt.) kooperatyvų veikimas taip apribuotas ir suvaržytas, kad ten kooperatyvai beveik negali plėtotis ir nustoja savo vertės, ir 2) įsteigus pirma centralinę sąjungą, o paskui steigiant "skyrius" (teisingiau — atidarant biznio krautuves), — bus jau atsitolinta nuo pamatinio kooperacijos principo ir tokia sąjunga bus ne kooperacijos sąjunga, bet prekybos draugija.

Ne steigiant "centrą", o paskui "skyrius" tveriant bus padaryta kooperacijos sąjunga, bet esamus kooperatyvus jungiant į sąjungą.

Muzika.

MUZIKOS Nr. 1 (sausio) jau pasirodė. Įžangos straipsnyje rašoma:

"Lietuvių tauta ant tiek kulturiškai pakilo, kad primitivės dainos musų žmonių jau nebeužganėdina. Mes daėjome jau iki to laipsnio, kad dailės tvarinius tautai gaminti turi jau tam tikri žmones-dailininkai ir dailės tvariniai turi buti jau daugiau komplikuoti, sunarstyti.

Ir štai prieš keliolika metų atsiranda vienas-kitas muzikas, ima liaudies melodijas, harmonizuoja jas. Musų žmonės vėl prisiima, pamėgsta jas, užmiršdami, kad toji daina yra ta pati, ką jie nesenai atmetė. Naujalis, M. Petrauskas, vėliaus ir jaunesni musų muzikai pradėjo gaivinti senąją dainą, priduodami jai naują rubą.

Nutilo musų dainos laukuose, miškuose, bet užtad ėmė tverties visur, kur tik lietuvių yra, buriai-chorai, pradėjo rasties vienas-kitas ir šiaip jau muzikų. Jie tuos muzikos pareikalavimus stengiasi užganėdinti, tai išpildydami kas kart geriau, tobuliau senesnius veikalus, tai naujus gamindami.

Ryt-poryt mes dar toliau nužengsime ir dar daugiau, dar naujesni reikalavimai iškils. Kad tuos muzikos troškimus užganėdinti, kad **muzikaliai gyventi**, tyrai muzikalį jausmą virpinti — reikia giliau muzikon pažvelgti, jos budą, sielą, jos sivą esybę daugiau pažinti.

"Muzika" ir gimė vien tam, kad žadinti, gaivinti supratimą ir pajautimą tyrosios muzikos.

Mes lietuviai turime tukstančius gražiausių originalų motyvų, mes turime puikų pamatą naujai lietuvių muzikai. Jei ne ta, kita karta muziką išdirbs, parodys veidą, stilių lietuvių muzikos.

Kad lietuvių muzikališka siela išsilietų į savas formas, gautų savą veidą, reikia mums buti ant sargybos musų tautinės muzikos.

"Muzika" ir gimė vien tam, kad buti kelrodžiu, veidrodžiu musų muzikalio gyvenimo."

Turinys pirmojo numerio gana įvairus, tik kaž-kodel toksai "šaltas" ir straipsniai tarytum tik sumesti, kad vieta užpildyti, beto jų daugelis — begalo jau paviršutiniai. (Šis-tas apie dailę, Musų chorai, Daina ir gyvenimas). Tai paprasta publicistika. Pas R. Karužą gi "Dainoj ir gyvenime", musų nuomone, išreiškia tiesiog "ereziją", sakydamas, buk daina tik ten yra gražiausia, kur žmogų "didžiausi vargai slėgja". Tai neapmastytas ir nieku neparemtas tvirtinimas.

Yra "Muzikoje" ir tikrai gerų dalykų, deja, skirtamų tik muzikams profesionalams (apie chorų vedimą) arba norintiems buti profesionalais (muzikos teorijos pradžia). Visiškai nieko nėra iš muzikos chronikos.

Pridėtame gaidu priede yra kompozicijos (St. Šimkaus): "Mes padainuosim dainų dainelę", "Beaištanti aušrelė", "Oi, močiut, motinėle", ir "Pulkim ant kelių" bei "Dievas musų gelbėtojas".

Klausime bloko su katalikų klerikalais.

"Darbininkas" Nar 21 praneša:

Tautos Tarybos narių nuomonės pakeltame klausime apie bendrą veikimą su t. v. sandariečiais ir apie sumanytą suvažiavimą Brooklyne parodė šitką:

1) Visi Tautos Tarybos nariai norėtų, kad sandariečiai stotų į bendrą darbą su lietuviais katalikais.

2) Mažne visi T. T. nariai yra tos nuomonės, kad bendras veikimas išpradžių neturėtų buti politikos dirvoje kovoje už Lietuvos politišką laisvę.

3) Pasekmingai tarties apie bloką tautininkų su katalikais galėtų iš tautininkų pusės tik ingaliotieji didžiųjų tautininkų organizacijų, k. a. S. L. A. ir T. M. D.

4) Koalicijos komisija, išrinktoji suvažiavime Philadelphijoje 30 sausio, neturi ingaliojimo nei S. L. A., nei T. M. D. Ta koalicijos komisija išrinkta liuosai suvažiavusiųjų tautininkų, neturėjusių tikrų ingaliojimų nuo tautiškų organizacijų, ypač nuo S. L. A. ir T. M. D.

5) Minėtoji Koalicijos Komisija negali daryti jokių nutarimų, prie kurių turėtų paskui taikinties didžiosios tautininkų organizacijos, nes nėra davusios Koalicijai tam tikrų ingaliojimų. Tuotarpu Tautos Taryba turi ingaliojimą veikti politikos srityje vardu visų didžiųjų lietuviu katalikų organizacijų. Taigi ir pasitarimas Tautos Tarybos ingaliotinių su Koalicijos Komisija neturėtų tvirtų pasekmių, kadangi vienų ir kitų teisės nėra lygios.

6) Del išdėstytų priežasčių nutarta (mažne vienbalsiai) nesiųsti savo atstovų į Brooklyno suvažiavimą 22 vasario, o tik nusiųsti laišku Tautos Tarybos nuomonę tame dalyke, kartu išreiškiant pageidavimą, kad Am. L. Sandara pasistengtų padaryti intekmę į didžiausias tautininkų organizacijas: S. L. A. ir T. M. D., kad šios duotų reikalingus ingaliojimus Am. L. Sandarai, arba **jos Koalicijos** Komisijai tarties bloko reikalais su Tautos Taryba, **arba kad** stačiai išrinktų savo atstovus į Tautos Tarybą, prisilaikant jos konstitucijos.

7) Pagal Tautos Tarybos nustatytų susitvarkymo pamatų, organizacijos, turinčios įvairiose valstijose nemažiau kaip 1.000 narių, renka dviem metam po vieną atstovą į Tautos Tarybą, gi organizacijos, turinčios nemažiau, kaip 5.000 narių—po du atstovu. **Jeigu Am. L. Sandara taps pastovi organizacija,** tai, žinoma, ir ji galės dalyvauti Tautos Taryboje viršiau paminėtomis sąlygomis.

8) Butų pageidaujama, kad tuojau po abiejų Susivienijimų Seimų galėtų suvažiuoti arba ingaliotiniai nuo Tautos Tarybos ir tautininkų didžiųjų organizacijų, arba, dar geriau Naujoji ir pilnoji Tautos Taryba naujoje sąstatoje.

Tie nutarimai nusiųsti Am L. T. Sandoros Koalicijos Komisijai p. J. O. Širvydo vardu į Brooklyną.

PRANEŠIMAS SULIG DRABUŽIŲ SIUNTIMO LIETUVON.

Šiuomi pranešame, jog Amerikos Raudonojo Kryžiaus Draugija atsisakė siųsti senus drabužius nukentėjusiems nuo karės, kadangi nusiuntimas brangiau apsieina, negu drabužiai yra verti. Draugija atsakė netik lietuviams, bet abelnai visoms tautoms, ir nuo šio laiko vien tik naujus drabužius tebus galima siųsti per Raudonąjį Kryžių. Taipgi patarė mums R. K. Bush Term. skyriaus pirm. p. Stoub, kad siųstume daugiausia šiuos drabužius: sweaters, blanketus (paklodes), apatinius rubus ir vilnonės pančekas. Šiaip marškoniai drabužiai, sako, mažą vertę teturi. Todel, gerb. ir gerbiamosios, pagal išgalę pasistengkime siųsti reikalingus drabužius, nes laukia jų ten musų šalantieji žmonės.

Siunčiant adresuokite vis taip pat: **AMERICAN RED CROSS**, Bush Terminal Building, 20 Brooklyn, N. Y.

Nepamirškite parašyti FOR LITHUANIANS ir nuo ko siųsta.

Surašą, kiek ir kokių drabužių išsiųsta, malonėkite prisiųsti Brooklyno Lietuvaičių Komitetui Drabužiams Rinkti, adresuojant sekretorei Miss P. Jurgeliutei, 307 W. 30th st., New York, N. Y. Tuomi pat antrašu kreipkitės ir delei informacijų.

Iki šiam laikui į American Red Cross Bush Terminal Buildg., Brooklyn, N. Y., prisiuntė drabužius šios ypatos:

p. J. Saykrow, Glaston, Conn.;
ponia A. Kaunienė, Bridgewater, Mass.:
p. M. A. Samas, Barnstable, Mass.;
ponia O. Navickienė, Norwood, Mass.;
p. J. A. Brazys, Collinsville, Ill.;
ponia M. Juknevičienė, Flushing, N. Y.;
ponia P. Rimkienė, Chicago Heights,Ill.;
p. J. Milunaitis, Baltimore, Md.;
p. F. Cibulskas, New Haven, Conn.;
p. M. W. Bush, Brooklyn, N. Y.;
ponia Mikalauskienė, Brooklyn, N. Y.;
p. Dr-nė A. Bacevičienė, Elizabeth, N. J.;
ponia S. J. Mockaitienė, Shenandoah, Pa.;
(Prisiuntė 17 skrynių);
ponia M. Alytienė, Moterų Kliubas ir p. J. Žemaitis, iš Waterbury, Conn. — prisiuntė 6 skrynias.

Viso bus apie 35 skrynios.

Reikia pažymėti, kad p. J. Žemaitis prisidėjo su didele auka: jis iš savo krautuvės paaukavo sekančius naujus drabužius: 17 sweaterių, 24 vyriškus apatinius rubus, 15 porų pančiakų, 5 švarkus, 2 marškinius, 2 poras pirštinių, 109 poras čeverykų ir tt.

Butų labai malonu, kad ir kiti krautuvninkai pasektų p. J. Žemaičio duosnumą, kaip pavyzdį.

Pinigų prisiuntė šv. Katarinos dr-tė iš Norwood, Mass., $19.17 ir P. V. Kondrotas iš Bratlleboro, Vt., $2.00; viso $21.17.

Visiems aukotojams ir rinkėjams tariame širdingą ačiu varde nukentėjusiųjų nuo karės lietuvių.

Tikėdamos, jog kiekvienas prijaučiantis dabartiniam Lietuvos žmonių padėjimui iš širdies darbuosis ir šelps vargstančius pagal išgalę.

Liekame su tikra pagarba—
Komitetas:—
Ona Karaliutė,
J. S. Misevičienė,
Petr. C. Jurgeliutė,
T. Mačiulienė.

SAVAITĖ Į SAVAITĘ.

Karės bėgis.

Erzerumo "puolimas" — tai didžiausias nuotikis tik praeitosios savaitės, bet ir ištisų karės mėnesių. Jo svarba yra didelė, atsimenant, kad Europos karė vedama vyriausiai del Azijos (Dardanelai, Bagdadas, Suezas)... Dabar rusams atviras kelias į Turkijos valstybės širdį — žinoma, jeigu rusai galės pastatyti ligrslei kariuomenės ir ypač jeigu jiems netrukus pasisektų paimti kitą svarbią tvirtovę prie pat Juodųjų jurų — Trabizondą. Kolkas rusams sekasi ir jie vydamuša ir gaudo Erzerumo įgulos likučius. Turkijos valdžia, matyti, nepaprastai sudemoralizuota, kad oficialiai savo žmonėms nepasakė bia apie Erzerumo puolimą. Turkų padėjimas nepaprastai blogas, kadangi geležinkelių už savęs neturi, šalis labai kalnuota, o rusų laivynas viešpatauja Juodosiose jurėse ir net taip jis drasina, kad apšaudo kelio ardo tiltus ir leidžia šovinius į besitraukenčią turkų kariuomenę. Telefono susinešimų turkai taipgi gerų neturi ir buvo atsitikimų, kad kareivių pulkai ir net divizijos tiesiog, nežinodamos dalykų stovio, ateina į rusų rankas.

Kituose karės frontuose nulemenčių mušių nebuvo, nors vokiečiai ir mėgina prasilaužti vakaruose per francuzų-anglų, o rytuose per rusų eiles. Bet kol kas tai tik mėginimai.

Tuo tarpu kalbama ir apie taiką — berods, atvirai tik pas vokiečius. Čia įdomią pažiurą išreiškė jau ir musų skaitytojams žinomas laikraštininkas Maximilian Harden. Jis pripažįsta, kad Vokietijos padėjimas yra sunkus ir kad dabar dar Vokietijai geriausios sąlygos taikintis. Jis sako, kad Vokietija sutiktų ant tokių taikos sąlygų, kame butu "truputis nusiginklavimo, truputis tarptautinio socializmo ir truputis sumažinimo karės išlaidų". Bet jeigu, girdi, Vokietijos priešai šito nenori ar nenorės, tai Vokietija bus priversta gintis taip, kaip išmanys, ir tuomet esą jau "nei žvaigždės nei dryžiai neapsaugos laivo karės vandenyse". Šituo sakiniu Hardenas duoda suprasti, kad tuomet vokiečių submarinai be pasigailėjimo skandins ir Amerikos laivus.

Vokiečių ir talkininkų ekonominės ir fyzikinės spėkos.

Praeitą subatą vokiečių markė užsieniu rinkoje kri-

to 25½ nuošimčių. Šito priežastis dvejopa: vokiečių talkininkų, turkų, nepasisekimas karėje su rusais bei Erzerumo puolimas ir, svarbiausia, ekonomiškas nusilpimas. Londone išeinantis polit. ekonomijos bei finansų laikraštis **Economist** smulkiai apskaitė ir parodė, kad Vokietijos su savo talkininkais ir jos priešų ekonominės ir fyzikinės jiegos toli gražu nelygios. Kuomet Vokietija, Austro-Vengrija, Bulgarija ir Turkija, vidutiniškai imant, karei išleido 15,7 nuošimčius viso savo turto, tai Anglija, Francija, Rusija, Italija, Belgija ir Serbija tiktai 11,-3. Vokiečiai su savo talkininkais karei vesti išleidžia 120 nuošimšių visų savo normalių pajamų (t. y. jeigu nebutų kitokių išlaidų, ir tai visų valstybiu pajamų karei vesti neužtenka ir reikia dar 20 nuoš. paskolinti), tuo tarpu jų priešai (Anglija, Francija, Rusija ir kt.) išleidžia tik 93 nuoš. Nuošimčiai už valstybės skolas pakilo ligi (skaitoma milionais dolerių): Anglijos 345, Francijos 465, Rusijos 375, Italijos 100, Vokietijos 525, Austrijos 330. Išviso karės išlaidų, sulig Economisto apskaitymų, ligi kovo 1 d. 1916 m. vokiečiai su sąjungininkais turi $17,000,000,000., o talkininkai $27,250,000,000. Viena Vokietija karei išleidžia daug daugiau už Anglija, taip daug didesnis ir jos prasiskolinimas.

Žmonių nuostoliai išrodo šitaip. — Ligi gruodžio 1 d. 1915 m. visi talkininkai užmuštų kareivių turėjo 967,-500, o vokiečiai su draugais 885,510. Palyginus užmuštųjų skaičių su gyventojų skaičium, Anglija iš kiekvienų 10.000 gyventojų nustojo 28 vyrus, o Vokietija iš topat skaičiaus 725. Neskaitant Japonų, visi talkininkai (Anglija, Francija, Rusija, Italija, Serbija, Belgija) iš kiekvienų 10,000 gyventojų ligi gruodžio 1 d. 1915 m. karėje pražudė (užmušta) 135 vyrus, o sąjungininkai (Vokietija, Austro-Vengrija, Bulgarija, Turkija) iš tokio pat skaitliaus 616 vyrų.

Karės dievaitis Amerikoje. Karės dievaičio dvasia Amerikoje vis labiau plėtojasi. Iš Washingtono mums prisiųsta Kalifornijos atstovo **Wm. D. Stephens'o** "bilius", paduotas atstovų Rumui. Tame įstatymo sumanyme siūloma apvesti visus Jungtinių Amerikos Valstybių pakraščius tam tikru "tautinio apsigynimo keliu" (national defence highway). Kelias butų prirengtas taip, kad labai greitai (rėlėmis) juomi butų galima vežioti didžiausios armotos ir tiesiog nuo jo šaudyti į galinčius prisiartinti priešų laivus. Tai butų grynai karės reikalams paruoštas kelias, ir nors ramiu laiku tarnautų ir pramonės tikslams, bet jo visi tarnautojai visuomet butų karinės valdžios žinioje ir valioje, taipgi nuolat butų mokinami karinio mu-

štro. Žodžiu, tai butų nelyginant pasakiška chinų siena, per kurią buk niekas Chinijon negalėjęs dasigauti. Tokio "tautinės apsaugos kelio" pastatymas kainuotų apie $100,000,000.

Kitas įstatymo sumanymas yra įnešta senatoriaus **McCumber'io.** Sulig šito "biliaus", vidurinių mokyklų (čia vadinamų high school) mokiniai turėtų buti mokomi karės muštrų visai sulig tos pačios sistemos, kaip mokoma West Pointo karinės kadetų mokyklos mokiniai vasaros mėnesiais. Tokių muštrų ir karės praktikų mokytojais butų aficieriai. Žodžiu, į Amerikos mokyklas norima įvesti tas pats, kas pora metų prieš karę buvo pradėta įvedinėti Vokietijoj ir Rusijoj. Ar norima ir tų pačių vaisių sulaukti? Tuo tarpu buvusis prezidentas Rooseveltas savo naujai išėjusios knygoj "Fear God and take your own part" iš visų jiegų pirodinėja, kad "vienintelis Dėdės samo draugas yra Dėdė Samas" ir kad delei to reikalinga "prisirengti" "nėsa rengimasis prie karės yra vieninteliai tikra tautinės taikos apsaugos (insurance) forma".

Prieš porą metų mums teko girdėti lygiai taip kalbant vieną vokiečių politiškos ekonomijos profesorių. Ir vokiečiai, teisybė, taikos "įšiurinimui" pinigų nesigailėjo. Bet ar apsaugojo šitas juos nuo karės ir jos naikinančių pasekmių?

Tarp militarizmo ir apdraudos yra toks pat panašumas, kaip tarp dėjimo pinigų į taupymo banką ir metimo jų į marių gilumas. Žmogus apsidrausdamas gyvybę nors moka kas metai duoklę, bet žino, kad kuomet tam tikrą metų skaitlių išmokės arba numirs, tai jis arba jo įpediniai atsiims tuos pinigus su gerais nuošimčiais. Militarizmas gi taipgi reikalauja duoklių, tik daug didesnių, ir jisai net tik nuo karės neapsaugoja (kaip neapsaugoja apdraudimas nuo mirties), bet ir karei ištikus apsidraudusieji negana ką nieko negauna, bet dar turi "extra" primokėti ir net savo gyvastį padėti. Taigi yra skirtumas!

Tuo tarpu **Outlook'o** bendradarbis buvusis senatorius prof. F. M. Davenport pasakoja, kad Amerikos pietų valstybėse "žmonės" stovi už "prisirengimą"; ir esą labai patenkinti Wilsono administracija ir jo "prisirengimo prie karės" plenais. Deja, nežinia, tarp kokių "žmonių" tasai profesorius sukinėjosi.

Vaikų darbo apsaugojimas. Amerika darbo žmonių reikalų apsaugojimo srityje atsilikusi beveik nuo viso pasaulio. Tik vasario 2 d. Atstovų Rumas priėmė taip vadinamą Keating-Owen'o "vaikų darbo bilių", kuris neva turi apsaugoti vaikus nuo išnaudojimo. Deja, užd-rausti vaikus primti į fa-

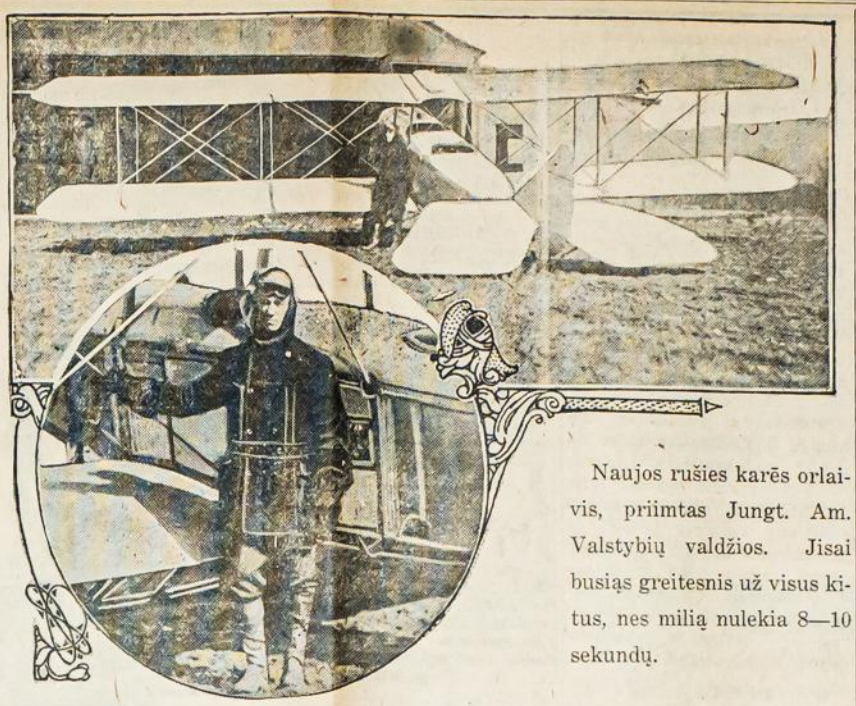

Naujos rušies karės orlaivis, priimtas Jungt. Am. Valstybių valdžios. Jisai busiąs greitesnis už visus kitus, nes milią nulekia 8—10 sekundų.

brikas visose Jungtinėse Valstybėse tasai "bilius" nedrįsta. Uždraudžiama vien iš valstybės valstybėn prekybos tikslams vežioti vokius padarinius ar daiktus, kurie pagaminti vaikams (mažiau 14 metų) prigelbstint fabrikuose ir (mažiau 16 metų) kasyklose — jeigu jie dirba daugiau 3 valandų. Ir šitas įstatymo sumanymas dar vadinama labai "progresyvišku". Bet gi pažangiose valstybėse vaikų (ligi 14 metų) darbas uždrausta visai, ir žmonės ten gyvena.

EXTRA.

Vienas "Darbininko" redaktorių mums pranešė, kad vasario 23 d. jie gavę telegramą nuo kun. Kemešio iš New Yorko su pranešimu, buk suvažiavimas su tautininkais įvyko ir yra viltis, kad sutaikys ir jau esą baigiama tartis.

Reiškia, kun. Kemešis paskutinę valandą pranešęs mums apie atsisakymą dalyvauti, visgi nuvažiavo ir tarybas del Tarybos veda.

Palauksime smulkesnių žinių.

WASHINGTONO PAMINĖJIMO VAKARAS.

Vkaras apie kurį buvo minėta "At." Nr. 22, vasario 21 d. įvyko. Surengtas jis buvo Bigelow'o vakarinės mokyklos, josios ir svetainėje. Žmonių, vien lietuvių, prisirinko pilnutėlė svetainė. Vakarą turėjo vesti mokyklos principalas p. **Ch. H. Wilbar,** bet nemokėdamas lietuviškai užleido savo vietą **Dr. Jakimavičiui.** Pirmiausia keliolikos vaikų chorelis (ne lietuių) sudainavo porą angliškų dainelių. Paskui kalbėjo vietinis teisėjas **Logan.** Jis stengėsi parodyti, kaip svarbu yra ateiviams pastoti piliečiais. Girdi, jau trįs Jung. Am. Valstybių prezidentai buvo ateivių tėvų vaikai. Taigi nurodė piliečių teises ir pareigas. Padainavus solo vienai panelei (angliškai), užemė vietą veikiantysis majoras Hagan. Jis savo karštoje prakalboje nurodinėjo Amerikos didybę ir gabybę, taipgi reikalą pastoti piliečiais ir gerbti visą, kas amerikoniška. Neužmirš nurodyti, kiek gero valdžia suteikia ateiviams. Girdi, vienam Bostone išleidžiama metams $6,000,000 mokykloms. Priminęs Washingtoną, kalbėjo apie jį kaipo apie kovotoją del laisvės, kuris per revoliuciją iškovojęs Amerikos neprigulmybę. Ant galo kvietė gerbti tokius žmones ir tuomet švęsti panašias šventes, taipgi gerbti Amerikos vėliavą ir tt.

Tada pasirodė "Gabijos" choras su savo dirigentu **M. Petrausku.** Mergaičių, vaikų ir suaugusiųjų priėjo pilnutėlė gana ertvi estrada, o kad uždainavo "Motus, motuše" ir "Aš šią naktį" tai, regis, net ir sienos klausėsi. Choras ir savo didumu, ir išpildymu padarė nepaprastą įspudį. Po to sekė kalba vietos klebono **kun. T. Žilinsko.** Jis nurodė skirtumą tarp Rusijos ir Amerikos valdžios, pabrieždamas, kad žmonės jeigu turi blogą valdžią, tai patįs už tai ir kalti. Pasakęs gi, kad nėra gėda buti Amerikos piliečiu kvietė visgi savo širdimi buti su Lietuva ir trokšti pastoti laisvės Lietuvos piliečiais. Pagriežus vienai panelei smuiku, kalbėjo **"Ateities"** redaktorius **A. Rimka.** Jis, prisiminęs amerikonų kalbėtojų raginimus pastoti Amerikos piliečiais ir pagerbti tokius žmones, kaip Washingtonas, pasisakė taipgi kalbėsiąs apie tą-patį dalyką ir kviesiąs prie to pat, bet kaipo lietuvis. Ir nurodė, kad lietuviams reikia piliečiais pastoti, bet ne delto, kad siekti prie prezidento vietos ar turėti teisę vėliau ateinančius ateiviais vadinti, bet delto, kad prisidėti prie krašto tvarkos pagerinimo ir kad esant piliečiais lengviau butų išlaikyti ir apginti savo, kaipo lietuvių, teises čionai, Amerikoje. Štai, sako, čionai mums buvo nebe pasidžiavimo pasakyta, jog Bostonas kas met išleidžia šešis milionus dolerių žmonių apšvietimui. Bet iš tų šešių milionų neduodama nei šešių dolerių, kad musų vaikai mokyklose galėtų bent kiek pažinti nors savo prigimtą kalbą, — nežiurint, kad lietuvių čia yra nevienas tukstantis. Prisiminęs Washingtono paminėjimą ir pasirėmęs veik majoro Hagano žodžiais, kalbėtojas pabriežė, jog Washingtonas gerbiamas delto, kad jisai nematydamas geresnio išėjimo. pasiryžo ir per revoliuciją iškovojo Amerikai nepriklausomybę, nuversdamas svetimą valdžią ir visai nežiurėdamas, ar kas ją laikė Dievo duota ar žmonių pasistatyta. Ir štai tąjį revoliucionierių Washinghantoną visa Amerika šiądien augščiausia gerbia. Ir kviesdamas lietuvius pagerbti taipgi tąjį Amerikos didvyrį, ir kovotoją del jos laisvės, kalbėtojas irgi kvietė neužmirsti ir savųjų kovotojų už Lietuvos laisvę ir juos ne tik pagerbti, bet ir paremti, jeigu kada ateitų valanda ir reikalas del liuosybės išgavimo Lietuvos žmonėms sukilti. Užbaigė savo trumpą kalbą kviesdamas lietuvius pastoti **ir buti gerais Amerikos piliečiais delto, kad reikia buti ir pasilikti gerais lietuviais.**

Po A. Rimkos kalbos kun. Žilinskas pasiprašė balso ir plačiau paaiškino tą A. Rimkos kalbos vietą, kur jis minėjo apie Dievo duotąją valdžią. Kun. Žilinskas sakė, kad Šv. Rašte ištikrųjų yra pasakyta, jog kiekviena valdžia paeina nuo Dievo, lygiai kaip ir visi kiti dalykai, taipgi ligos ir kt. Bet kaip prieš blogas ligas mes galime ir privalome kovoti, taippat turime daryti ir su bloga valdžia ir reikale ją nuversti. — Nors šioji kun. Žilinsko pastaba buvo nevisai vietoje, bet tikintiems žmonėms daug ką paaiškino.

Paskui vakaro patsai principalas Wilbur padėkavojęs publikai, svečiams dainininkams ir kalbėtojams, pakvietė vieną panelę sudainuoti Amerikos himną ir tuomi norėjo užbaigti, tik publikai nesiskirstant ir veikiančiajam majorui išreiškus pageidavimą dar "Gabijos" choro dainų išgirsti, Wilbaras nusileido ir paprašė choro vedėjo sudainuoti. Choras sudainavo "Gaudeamus".

Kaip teko girdėti, p. Wilbar čia pasielgė nelabai mandagiai, nes su "Gabija" buvę sutarta, kad ant pabaigos "Gabijos" choras sudainuos dar vieną lietuvišką dainelę, o ant pat galo taipgi patsai choras sugiedos Amerikos himną. Bet p. Wilbar kaž-kodel "Gabijai" daugiau pasirodyti nenorėjo leisti, tarytum delto, kad susirinkusiai publikai perdaug nenusibostų puikus "Gabijos" choro dainavimas.

Kor.

BALSAS LIETUVIŲ BELAISVIŲ.

Brangus tautiečiai amerikiečiai! Galbut jųs išgirsite musų balsą ir kas-nors atsiliepsite. Jau antri metai eina, kaip esame atskirti nuo Tėvynės Lietuvos, ir jokiu budu nieko negalime sužinoti, kas joje dėjosi ir dedasi. Dešimtas mėnuo eina, kaip esame sugauti ant šios didžiosios Europos karės lauko teatro, sugauti kaipo Rusijos kareiviai, ir nuvežti į Augštąją Austriją ir pasodinti už dviejų aštrių geležinių tvorų. Nieko čia mes negirdžiame, nieko nematome, vien tik sargus su ginklais matome dieną ir naktį apie musų barakus vaikščiojančius. Meldžiame žmonių geros širdies prisiųsti mums nors dvasios maisto, t. y. kokių nors senų laikraščio numerių. Laukiame. Su aug. pagarba vardan 300 ypatų Petras Mažylius ir Aleksis Velička, — kauniečiai.

Adresas:
Petras Mažilius
K.-G.-Lager Kleinmuenchen
(Oberoesteir.)
Wegscheid b. Linz.
Offiz. Abt.
Austria.

P. S. Ant atvirutės prinušta žymė: "Desinfizirt". Reiškia, nelaisvių stovyklose siaučia užkrečiamos ligos – jeigu net laiškai dezinfikuojami. Red.

PAKVITAVIMAS.

"Ateities" Redakcijai prisiųsta Liet. Gelbėjimo Fondo sekretoriaus J. O. Širvydo pakvitavimas $10.25 iš Norwood, Mass., kuri tai auka buvo norwoodiečių pasiųsta per "Ateities" Redakciją ir per "Ateities" B-vės primininką p. K. Jurgeliuną perduota L. Gelbėjimo Fondan.

Redakcijos atsakymai.

J. Š., Allenhurst, Fla. Rašykite aiškiau, trumpiau ir apie svarbesnius atsitikimus. Tokių žinių, kokias Tamsta taip neaiškiai aprašinėjate, yra pilni anglų dienraščiai. Patartume Tamstai daugiau pasimokyti lietuvių kalbos ir susipažinti su lietuvių rašyba.

LAIŠKAI Į REDAKCIJĄ.

I.

Gerbiamoji Redakcija!

"Ateities" 21 num. tilpo iš Westfield, Mass. trumpa korespondencija, bet su šešiais ilgais melais. Bučiau į tą visai neatkreipęs atydos, nes panašių melų tokiuose laikraščiuose talpinimas yra paprastas dalykas, bet kad "Ateitis" 22 num. savo straipsnyje tuos melus stato viešuoju reikalu, viešaja kunigų agitacija bei kaip ir koalicijos griovimo atspindžiu, turiu štai ką apie tą korespondenciją pranešti:

1. Melas, kad Westfielde yra tik dvi draugiji, nes čia jų yra net penkios.

2. Melas, kad šv. Kazimiero dr. yra po kunigo globa, nes kunigas visai į ją nesikiša ir tik vieną kartą, komiteto labai kviečiamas, susirinkiman atsilankė.

3. Melas, kad Apšvietos draugija turėjo "apie porą šimtų dolarių turto", nes ji savo gyvenime, kaip knygos parodo, niekuomet neturėjo turto ligi $50.00, o persikeitimo mete į vyčius turėjo tik virš $20.00 turto.

4. Melas, kad kaip tik Apšvietos dr. persikeitė į Vyčių kuopą liko joje tik 10 narių. Turbut korespondentas tik ant pirštų mokėjo skaityti. Vyčių kuopoje liko senieji Apšvietos dr. nariai ir kita tiek naujų prisirašė, bet, laikui bėgant, daugelis kitur išvažinėjo, narių skaitlius sumažėjo, bet šiądien dar skaitliumi ir turtu viršija Apšvietos draugiją.

5. Melas, kad kun. Saurusaitis "buvo visiškai sukritikuotas". Nesuprantu kokiu budu galėjo tose prakalbose kas jį "sukritikuoti", jeigu per visą laiką **nei vienas žmogus žodžio neištarė, jokio klausimo nei atsakymo nedavė.** Visi tik klausė ir prakalbai užsibaigus išsiskirstė. Kur čia ta kritika?

6. Melas, kad "klebonas užsipuolė ant laikraščių, kaip va: "Ateities", "Am. Lietuvio", "Keleivio" ir kitų panašių"... Buvo išvardyta **tiktai** "Ateitis", kaipo laikraštis paslaptingu budu stengentįsis pagauti katalikus į savo bedievišką maišą. Kiti laikraščiai nebuvo išvardyti, tik abelnai išsitarta, nes juos ir taip žino ko jie verti. Apie "Amerikos Lietuvį visai-gi nei nepasapnuota, ne tik neminėta. Vieton skelbti "Am. Lietuviui" boikotus, kaip "Ateitis" mano, aš greičiau patarčiau "Ateičiai" daug ko pas "Am. Lietuvį" pasimokyti.

Nesuprantama stačiai, kam "Ateitis" kalba apie koaliciją su katalikais, jeigu juos klerikalais pravardžiuoja, jeigu apie juos melagingas korespondencijąs talpina, jeigu tais melais naudojasi koalicijos reikalų apkalbėjime!

Šiuomi taip-gi primenu "Ateičiai", jeigu nenori melų maišo diplomo, jeigu negeidžia protestų, kad savaitės bėgyje atšauktų per savo korespondentą aną melagingą žinutę iš Westfield, Mass., kad atsiimtų savo žodžius, tilpusius 22 num., kas lytisi minėtosios korespondencijos ir kad atsisveikintų su neteisingais, pagiežos pilnais korespondentais.

Westfiel, Mass.

Lietuvių Klebonas.

"Ateities" Redakcijai.

Gerbiamoji Redakcija!

Prisiunčiu laiškutį, kurį, jeigu nebijote teisybės, meldžiu patalpinti savo skiltįse artimiausioje progoje. Taip-gi primenu, kad jokių pataisymų neleidžiu, taipgi jokių prierašų ar pastebėjimų viduryje laiško neleidžiu, atskirai po laišku galite rašyti kas tik jusų širdžiai miela. Mano laiško teisingumą, jeigu taip norite, gali visa parapija paliudyti.

Jeigu kartais nedrįstumėt šio laiško savo skiltįse patalpinti, grąžįsiuos jį atgal.

Su pagarba

Kun. V. Vasiliauskas

Westfield, Mass.

Nuo Redakcijos. Mielai išpildome kun. V. Vasiliausko troškimą ir išspausdiname jo ne tik vieną, bet abudu laiškus. Musų korespondentas, kaip ir kiekvienas žmogus, galėjo sukljsti arba teisingiau, galėjo buti suklaidintas tų žmonių, iš kurių jis sėmė žinias savai korespondencijai rašyti. Tikime, patsai korespondentas delei to pasiaiškins. Bet kunigo V. Vasiliausko laiškų tonas ir jo arogantiškas kišimasis net į redagavimo reikalus (girdi, "neleidžiu... prierašų ir pastebėjimų viduryje laiško" ir tt.) taipgi šį-tą reiškia: buten! parodo, kaip jisai neskaito su savo žodžiais ir jaučiasi turįs teisę ne tik iš sakyklos "Ateitį" "minėti", bet net ir korespondentus jai nurodinėti.

O ką del "nesupratimo" "Ateities" pozicijos del "koalicijos" tai mes kun. Vasiliauskui (ir kitiems) galime trumpai paaiškinti: **katalikus nuo klerikalų mes skiriame** ir katalikų klerilais nevadiname. Tokius žmones, kurie tiki ir pildo katalikų Bažnyčios jiems uždėtas tikybos priedermes, nepersekiodami kitokių įsitikinimų žmonių ir neantmesdami jiems savo politikos pažiurų, mes vadiname katalikais. Žmonės gi, kurie, kaip ir patsai kun. Vasiliauskas, net sakyklas panaudoja savo politikai skleisti ir prieš nepatinkamus laikraščius agitacijai vesti, — mes vadiname klerikalais.

II.

Montello, Mass.

"Ateities" Nr. 15 aš persergėjau p. A. Vaitkų, kad jis klysta **rašydamas, jog vaikų draugijėlę "Žiburėlį"** sutvėrė kelios vietos draugijos, ir nurodžiau kas ištikrųjų buvo tos dr-lės įsteigėjais.

Kad "Žiburėlį" sutvėrė LSS. 17 kuopa, tą dabar jau pripažista (žiurėk "Ateities" Nr. 19) ir p. Vaitkus, tik, esą, "socialistai buvo sutvėrę "Žiburėlį" pagrąžinimui savo politikos, "Žiburėlis" neturėjo atskiros kasos ir piniginės įplaukos ir išplaukos buvo težinomos tik vieniems socialistams." P-as Vaitkus sakosi, jog rašydamas aplamai neišmetęs iš tų 7-nių draugijų ir socialistų. "Neišmetimas" dar nereiškia, kad "Žiburėlį" sutvėrė 7-nios draugijos, p. Vaitkau!

Jųs tai gerai žinojote, bet tyčia rašėte neteisingai todel, kan: socialistai "grąžina savo politiką". Negana to. P-nas A. V. nei iš šio, nei iš to vėl pasakoja, buk "Žiburėlį" vietos draugystės paėmė globoti todel, kam socialistai nepaskelbę visų žiniai įplaukų ir išplaukų ir neatskyrę "Žiburėlio" kasą nuo kuopos. Tas viskas neteisybė! Šv. Roko, Vienybė, Birutė ir kotos draugijos išreiškė norą globoti "Žib." todel, kad prisitaikius prie tamsesnių, bijančių socialistų "bedieviškumo", musų viengenčių.

Tiesa, buvo ir tokių, ką užkampiais leido neteisingus paskalus, buk socialistai darą iš "Žiburėlio" sau ypatišką "biznį"... Bet tokių žmonių nestokuoja nei dabar, kuomet ir visos dr-jos globoja. Štai ir praeitame šv. Roko dr-stės susirinkime tulas Smaliukas kiek tik drutas šaukė, buk "Žiburėlio" pinigai naudojami neteisingai...

Kaslink "Žib." įplaukų bei išplaukų, tai tik galėjo nedažinoti tas, kas nenorėjo žinoti. Socialistai to niekados nėra slėpę.

J. Turan.

P. S. Šiuomi ginčus užbaigiame, davę abiem pusėm po du kartu atsiliepti. **Red.**

PARSIDUODA

la visai nauji forničiai vos pora nėnesių dėvėti, kuriais įrengta kambariai. Priežastis pardarimo — mirus šeimininkė, todel parsiduos pigiai, nes greitu laiku reikia parduoti. Atsišaukite pas: (25)

A. ESELIUNAS,

321 Athens St., So Boston.

Išegzaminuojam akis ir pritaikom akinius.

H.S. Stone O.D.

Akiu Specijalistas.

399a Broadway,

Tarpe E ir F gatviu, South Boston.

"INKVIZICIJA."

Yra tai viena iš svarbiausių knygų išleista lietuviškoj spaudoj. Joje nurodyta visos baisenybės kryžuočių karių ir inkvizicijos laužų, siautusių Europoje per daugelį šimtmečių ir t.t. Knyga papuošta su daugeliu paveikslų. Kaina $1.00. Apdaryta $1.25. Čia randasi didelė sankrova ir kitokių knygų. Adresas:

F. MILAŠAUSKIS,

25 2nd St. So. Boston, Mass.

Vienatinis visam Bostone visokių gerimų

Lietuviškas Sklodas

Kuriame galima gauti visokių puikiausių Degtinių, Vyn Likieriu, Kordialų, naminių ir importuotų. Galima ga ti visokio Alaus Bačkutėmis ir Buteliais (baksais). Tu me visokių Cigarų. Užsakymus pristatome greitai į vis dalis miesto. PATARNAVIMAS KOPUIKIAUSIA ŽEMOS KAINOS.

Petras Čaplikas,

157 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Pasiskubinkite užsisakyt "ATEITI" S dovanomis, nes laikas jau baigesi

Nebutos Dovanos

Dveju metu sukaktuvems, tik ligi Kovo-March 1 d. 1916 m.

Iš priežasties dvejų metų sukaktuvių nuo pradžios ėjimo "Ateities" ir "Jaunosios Lietuvos", šių dviejų laikraščių leidim bendrovės susitarė bendrai savo skaitytojams padaryti dovaną. Čia yra dvylika rinkinių arba numerių. Pasirink vieną ar kelis iš jų—ir jųs gausite ne tik laikraštį, bet dar ir dovanų knygomis kelių dolerių vertės. Štai musų rinkin

Kas užsisakys visiems metams **"Ateiti"** ir atsiųs $2.50, tas gali išsirinkti vieną iš šių dovanų už $2.00:

DOVANA Nr. 1.

mogaus pareigos — puikiausia, prakilniausių minčių pilna knyga 1.00
Vincas Kudirka, jo gyvenimas ir darbai. Reikalinga kiekvienam turėti. ..... .20
Tauta. Labai rimta knyga apie tautišką klausimą. .. .20
Didžiausioji karė Europoje Rašoma apie karę, jos priežastis, kariaujančių valstybių žmones. ..... .25
Ne savo vėžėj ir dar dvi puikios apysakėlės. ..... .15
Kaip pasimokinus plaukti. Reikalinga kiekvienam, kas nori vandenyje neskęsti. .. .20

Išviso $2.00

DOVANA Nr. 2.

Aisopo pasakos — puikiausi skaitymai mažiems ir dideliems. $1.25
Politiškoji ekonomija — tai, kaip ir iš kur atsiranda žmonių turtai ..... .25
Kas daryti, kad sveiki butume ir ilgai gyventume. ..... .10
Kun. Vienožinskio dainos. Dailiausios iš visų. ..... .10
Pražuvo — labai puikus apsakymėlis. ..... .10
Prakeikimas — širdį perveriantis vaizdelis. ..... .10
Šienapiutė — operos dainos ir eilės. ..... .10

Išviso $2.00

DOVANA Nr. 3.

"Jaunosios Lietuvos" Komplektai 1915 metų (nuo vasario, didelio form.). Labai daug pamokinančių ir smagių pasiskaitymų ir paveikslų. $1.75
Apie nežmoniškus maskolių darbus Lietuvoje. 5
Pasninkai Lietuvoje. Labai įdomu. 5
Sergėkities akių apvilkimo Pamokinanti knygelė. 5
Šienapiutė — operos dainos ir eilės. ..... .10

Išviso $2.00

DOVANA Nr. 4.

Aisopo pasakos — puikiausi skaitymai mažiems ir dideliems. $1.25
Maldaknygė — labai puiki .. .75

Išviso $2.00

DOVANA Nr. 5.

Žmogaus pareigos — puikiausių ir prakilniausių minčių pilna knyga $1.00
Aušrinės keliais — Europos moksleivių puikiausių raštų rinkinys. ..... .75
7 dainos su gaidomis, M. Petrausko. ..... .25

Išviso $2.00

Taigi, kas **atsiųs už "Ateitį" $2.50,** tai gaus bile kurį rinkinį knygų visai dovanai, arba — užmokėjęs už knygas $2.00 — **"Ateitį"** gaus tik už 50c. metams.

O dabar klausykit!

ATEITIS — tris kartus per savaitę išeinantis geriausias laikraštis metams kainuoja **$2.50.**

JAUNOJI LIETUVA — vienintelis lietuvių mokslo ir dailiosios literaturos magazinas metams kainuoja **$3.00.**

Užsisakant **ABUDU LAIKRAŠČIU ANTSYK — $5.00.** Kas užsirašys abudu laikraščiu visiems metams ir atsiųs $5.00, gauna vieną iš sekančių dovanų:

UŽ $3.00 KNYGŲ DOVANAI!

Kas užsisakys visiems metams ATEITĮ ir JAUNĄJĄ LIETUVĄ ir atsiųs $5.00, gali išsirinkti vieną iš šių DOVANŲ už $3.00:

DOVANA Nr. 6.

Jaunosios Lietuvos komplektai už 1914 metus. Daugybė puikiausių ir naudingiausių raštų, eilių, apysakų, paveikslų. Knyga 848 pusl. Kaina $3.00

DOVANA Nr. 7.

Žmogaus pareigos (žiur. Nr. 1). Kaina 1.00
Aisopo pasakos (žiur. Nr. 2). 1.25
Politiškoji ekonomija (žiur. Nr. 2). ..... .25
Valstija ir mokesčiai — labai interesinga ir pamokinanti. 25
Didžiausioji karė Europoje (žiur. Nr. 1) ..... .25

$3.00

DOVANA Nr. 8.

Anderseno pasakos — puikiausios pasaulyje ..... .20
Lietuvos gaspadinė — pamokina valgių ir gėrimų gaminti .25
Dangaus augštumas — apie žemę, dangų ir kitus pasviečius. ..... .20
Visas svietas — nesvietiškai gražus aprašymas viso svieto ..... .20
Sergėkities akių apvilkimo (žiur. Nr. 3) 5
Apie nežmoniškus maskolių darbus. 5
Žmogaus pareigos (žiur. Nr. 1) 1.00
Didžiausioji karė Europoje žiur. Nr. 1) ..... .25
Tauta (žiur Nr. 1) ..... .20
Vincas Kudirka (žiur. Nr. 1) .20
Ne savo vėžėj ir dar dvi puikios apysakėlės ..... .15
Trachoma ir prie šviesos .... .15

$3.00

NEUŽMIRŠKIT, kad vieną iš šitų (Nr. 6, 7 ar 8) gauna visi tie, kurie užsisako **"Ateitį"** ir **"Jaunąją Lietuvą"** visiems metams!

SPECIALĖ DOVANA Nr. 9.

Ateitis metams kainuoja $2.50, o **Jaunoji Lietuva** — $3.00. Mes dar pridedame Bebelio **Moterį** ir **socializmą** vertės $1.00 ir abudu laikraščiu atiduodame tik už **$4.00 metams.**

NEGIRDĖTA DOVANA Nr. 10.

"Ateitis" ir "Jaunoji Lietuva" metams kainuoja $5.50
"Jaunosios Lietuvos" komplektai, pilni puikiausių raštų, dviejose didžiausiose knygose. Kaina 4.75

Išviso $10.25

Mes tuo tarpu atiduosime už $6.00

YPATINGA DOVANA Nr.

Jaunoji Lietuva metams ....
Žmogaus pareigos (žiur. Nr. 1)
Vincas Kudirka (žiur. Nr. 1)
Politiškoje Ekonomija (žiur. Nr. 2) .....
Prakeikimas (žiur. Nr. 2) ...
5 dainos .....

Išviso kaina

Visa tai atiduodame tik už

DAR NIEKAD TO NEBUV

40% nuleista!

Tiems, kurie jau turi už "Ateitį" ir "Jaunąją Lietuvą" nori skaityti knygų, mes padar specialį išėmimą ir visas šitas gas, vertas $5.00, atiduodame už $3.00. Žiurėkite:

DOVANA Nr. 12.

Aisopo pasakos — puikiausi skaitymai mažiems ir dideliems .....
Žmogaus pareigos — puikiausių ir prakilniausių minčių knyga .....
Vincas Kudirka — labai gražiai apdaryta šito didvyrio gyvenimas ir darbai .....
Tauta — raštas apie tautišką klausimą .....
Politiškoji ekonomija — apie žmonių darbus ir turtus ....
Didžiausioji karė Europoje (žiur. Nr. 1) .....
Kaip pasimokinus plaukti (žiur- Nr. 1) .....
Prakeikimas (žiur. Nr. 2) ..
Pražuvo (žiur. Nr. 2) .....
Ne savo vėžėj (žiur. Nr. 1) ..
5 dainos — su gaidomis, Mik Petrausko .....
Apie nežmoniškus maskolių darbus .....
Šienapiutė operos dainos ir ei
Kun. Vienažinskio dainos ...
Valstija ir mokesčiai (reikia kiekvienam perskaityti) ..
Audra Rusijoj — puikiai apr šyta Rusijos revoliucija ...
Trachoma ir prie šviesos — labai pamokinanti knygelė.
Dangaus augštumas — reikia skaityti kiekvienam (žiur. Nr. 8) .....

Čia yra knygų išviso už
Atiduodame už

Neužmirškite, kad šitas dovanas gaus tik tie, kurie užsakymus prisiųs nevėliau kaip ligi Kovo 1 d. 1916 metų. Pasiskubinkite, kad nepasivėlintumete. Knygų persiuntimo išlaidos—25c. reikia prisiųsti kartu su užsakymais. Su visokiais reikalais krejpianties adresuokite:

Ateitis Publishing Co.,

366 WEST BROADWAY, :-: SOUTH BOSTON, MASS.

Draugiju Reikalai.

Lietuvių Ukęsų Draugystęs Administracija, So. Boston, Mass.
P. Stanis — prezidentas, 37 P St.,
J. Galinis — vice-prez., 20 Winfield St.,
J. S. Palionis — prot. rašt., 138 Silver St.,
A. Latvinskas — fin. rašt., 252 Bowen St.,
M. Mockapetris — iždininkas, 279 Bolton St.,
M. Moliejus — maršalka, 259 Silver St.
Sekantis susirinkimas bus Nedėlioj, 20 d. vasario, 2 val. po pietų. Lietuvių Svetainėje, So. Boston, Mass. Malonėkite visi nariai pributl.

L. L. šv. Kazimiero Draugijos Administracija, So. Boston, Mass.
K. Jurgeliunas — pirm., 377 Broadway,
A. S. Komičius — vice-pirm., 288 E Street,
S. Mockus — prot. rašt., 132 Bowen St.,
M. Mockapetris — fin. rašt., 279 Bolton St.,
J. Senukevičia — ižd., 244 Fifth St.,
Maršalkos: J. Žardiackas, 180 Bolton St.,
J. Senukevičius, 286 Fourth St.
Sekantis susirinkimas bus Nedėlioj, 27 d. Vasario, 1916 m., 2 val. po pietų, Lietuvių Svetainėje, So. Boston, Mass.

A. L. T. S. Valdybos adresai:
Prezidentas — R. Karuža, 2310 Richmond st., Phila., Pa.
Jo draugas — J. V. Liutkauskas, 164 So. 4th st., Brooklyn, N. Y.
Sus. Sekr. — E. G. Klimas, General Hospital, Phila., Pa.
Fin. Sekr. — J. O. Širvydas, 120 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Iždininkas — M. W. Bush,
KOMITETO NARIAI: —
Dr. A. Bacevičius, 161 Franklin st., Elizabeth, N. J.
Inž. M. J. Vinikaitis, 207 W. 109th st., New York, N. Y.
109 5th st., Brooklyn, N. Y.
(Visokie susinešimai adresuojami per susinešimų sekretorių. Finansų reikalai eina šiaip: Čekiai ar Money Orderiai išrašomi vardu išdininko, p. M. W. Bush, ir pasiunčiami fiansų sekretoriui, p. J. O. Širvydui.)

KAS PER MANE UŽSIRAŠIS ŠIUOS LAIKRAŠČIUS:

"Ateitį" ir "Jaunąją Lietuvą" ir prisiųs 5.00 dolerius Money Orderiu, tas gaus abu laikraščiu čieliems metams ir $1.00 vertės knygų. Todel pasiskubinkit, nes ta dovana neilgai bus duodama. Adresuokit:
BRONIS KONTRIM,
351 E. Eighth St.,
So. Boston, Mass.

Reinkotu Dirbtuve

Dirbam visokios mados Reinkotus Agentams, Krautuvėms ir ant užsakymo privatiškiems žmonėms. Užsisakykite Reinkotą pas mus o tikrai džiaugsitės.

So. Boston Raincoat Co.
344 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Pirmu Kartu Lietuvių Kalboje — su Paveikslais

Dabar ką tik išėjo iš po spaudos
Nauja Lietuviška BIBLIJA SATYROJE

miera Biblijos 5½x8 colius, turi 382 puslapius ir 379 paveikslėlius. Labai įdomi ir naudinga kiekvienai ypatai. Žmogus skaitydamas šią Bibliją ir tėmydamas į paveikslėlius, (kurie perstato kas buvo pirm sutvėrimo svieto ir iki užgimimui Kristaus), užmirš visus savo vargus ir džiaugsis jogiai tokią knigą įgijo, jam bus trumpi žiemos vakarai.

KAINA TIK $1.00

Norinti gaut šią Bibliją, pinigus siųskit Expreso ar Pačto Money Orderiu, arba registruotame laiške adresu:

A. V. BAGDONAS
4736 S. Wood St. CHICAGO, ILL.

Jei interesuojiesi Lietuviškaja muzika ir daina, užsisakyk laikraštį

"MUZIKA."

Jei esmi choristas ir nori pažinti gaidas ir turėti kas menuo naujų dainų, užsisakyk "Muziką".

Jei esmi solistas-dainininkas ir nori turėti gražių dainų prie piano, užsisakyk "Muziką".

Jei esmi pianistas ir nori turėti naujų dalykų kas mėnuo del piano, užsisakyk "Muziką".

Jei nori turėti gražių bažnytinių giesmių, užsisakyk "Muziką".

"Muzika" eina kas mėnuo 16 puslapių teksto ir 8 pusl. gaidų.

"Muzikoje" telpa muzikos teorija ir historija.

"Muziką" redaguoja musų muzikas S. Šimkus.

"Muzika" kaštuoja metams $3.00, pusei metų $1.50, pavienis numeris 40c.

Rašydami laiškus ar siųsdami prenumeratą, dėkite adresą tokį:

"MUZIKA."
3214 Cedar St., Philadelphia, Pa.

P. S. Jei nori gauti pirmutinį numerį pasižiurėjimui, prisiųsk adresą ir 40c. stampomis.

LIETUVIŠKOJ KALBOJ!

8 lekcijos ant visokių instrumentų ir giedojimo Notos (gaidos) išmoksi be mokytojo kuriam mokėtum $1 už 1 lekciją. Knygą $1.50 parduodu už $1. Pardavėjams 3 knygos už $2.
G. A. BARONAS,
Kennedy Township,
McKees Rocks, Pa.

"ATEITIES" SKAITYTOJŲ DOMAI.

Gerbiamieji: — Mainydami adresą butinai turite paduoti senąjį ir naująjį adresus. To nepadarius, mes negalime permainyti Jusų adreso. Taipgi mainant adresą reikia stengtis koaiškiausiai parašyti savo vardą, pavardę, adresą ir vietą.

Kreipianties su kokiu nors eikalu į "Ateities administraciją ar redakciją, ir jei laiške ra pasirašyta nors vardas pravardė rankos raštu, tai toks aiškas turi buti užlipintas ir pridėta markė už 2c., kitaip tą aišką numeta arba reikia už jį primokėti adresatui. Norėdami gauti atsakymą, visados turite įdėti markę už 2c.

"Ateities" Administracija.

Dr. Paul J. Jakmauh
(Jakimavičius)
Priėmimo valandos: nuo 2 iki 3 val. po pietų ir nuo 7 iki 8 val. vakare.
509 Broadway, Kampas G St.,
So. Boston, Mass.
Telephone South Boston 502

DR. ST. ANDRZEJEWSKI
Vienatinis Lenkiškas DANTŲ DAKTARAS.
Užtaisau pasigadinusius dantis ir dedu naujus. Laiką gvarantuoju. Ištraukiu dantis be jokio skausmo.
176 Harrison ave., Boston, Mass.

Teisinglausia ir gerlausia lietuviška
APTIEKA
Sutaisau receptus su didžiausia atyda, nežiurint, ar tie receptai Lietuvos ar Amerikos daktarų. Tai vienatinė lietuviška aptieka Bostone ir Massachusetts valstijoj. Gyduolių galit gaut kokios tik pasaulyj yra vartojamos. Galit reikalaut per laiškus, o aš prisiųsiu per expresą.
K. ŠIDLAUSKAS
Aptiekorius ir Savininkas
226 Broadway, kampas C Street,
SOUTH BOSTON, MASS.
Telephone South Boston 21014 ir 21013

Tel. So. Boston 212
Turintis lietuvišką vertėją
Advokatas
James M. Keyes.
350 West Broadway
SO. BOSTON, MASS.

PAMĖGINKIT SKAITYT
Savaitinį Laikraštį
"LIETUVA"
Didelis 8 puslapių laikraštis su paveikslais, einąs 24-tus metus. "LIETUVA" yra politikos, literaturos ir mokslo laikraštis, paduodantis daugiausiai žingeidžių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir viso pasaulio. Laikraščio kaina
Už visą metą tik $2.00
Už pusę metų tik $1.00
Vieną numerį gausite uždyką, jei pareikalausit, adresuodami:
"LIETUVA"
3252 SO. HALSTED STREET
CHICAGO, ILL.

A. T. Liutkevičius, (Smith)
Cigarų išdirbėjas.

Visur reikalaukit lietuvio išdirbtų cigarų, kurių vardai yra sekanti: 1-40-8 10c cigarai ir Smith's Special 5c cigarai.
Adresas:
255 SHREWSBURY ST.,
Worcester, :-: Mass.

Puikus Lietuviškas
SALIUNAS
kuriame galima gauti visados puikiausi gerimai. Užlaikome visokio Alaus, Degtinės, Vynu ir Cigaru. Teipgi užlaikome puiku lietuvišką Restauraną, ant viršaus Saliuno. Širdingai kviečiame visus atsilankyti pas mus.
J. Mathus.
344 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Eikitė visi pas lietuvį, kuris užlaiko
BUČERNĘ ir GROSERNĘ
Mėsa visados šviežiai ir švariai užlaikoma. Orderius pristatom į namus, į visas dalis miesto.
A. P. NAUJOKAITIS,
276 Athens St., So. Boston.

Telephone So. Boston 605
LIETUVIŠKAS
Advokatas
WILLIAM F. J. HOWARD
Lietuviška pavardė buvo Vincas F. J. Kavaliauskas
315 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.

Lietuviai Kriaučiai.
Visokius vyriškus drabužius siuvame ant užsakymo. Išvalome, sutaisome ir išprosiname senus.
Vienintėlė Kriaučių kompanija So. Bostone, kur visame duoda gerą ir gražų darbą už prieinamą kainą. PASIUDINKĮ PAS MUS SIUTĄ, O NĖŠIOSI IR DŽIAGSIES, Todėl kurie norit pasisiudint gerą siutą, išvalyt arba suprosyt, kreipkites pas mus.
South Boston Custom Tailoring Co.
278 Broadway, South Boston, Mass.

Jau antri metai eina didelis menesinis laikraštis su paveikslais
"JAUNOJI LIETUVA".

"Jaunoji Lietuva" yra artimiausiuose santykiuose su "L. Žiniomis", "L. Ukininku", "Mokykla" bei "Aušrine" ir šių laikraščių bendradarbiai didžiumoje yra drauge ir "Jaunosios Lietuvos" bendradarbiais.

"Jaunojoje Lietuvoje" kiekviename numeryje spausdinama rinktinės dailiosios literaturos veikalų (eilių, apsakymėlių ir kt.), taipgi raštų ir straipsnių, kame gvildenama įvairus mokslo ir visuomenės gyvenimo klausimai.

I. Mokslas ir pažanga.
II. Ruožai iš politikos ir visuomenės gyvenimo.
III. Spaudos ir gyvenimo atbalsiai.
IV. Literaturos apžvalga.
V. Jaunimo Balsai.

Kaina metams $3.00, pusei metų $1.50. Atsiuntusiems 25c. krasos ženkleliais (stampomis) ar kt. tuojau išsiunčiame Vieną numerį pasižiurėti. Meldžiame užsisakyti tuojau.

"JAUNOJI LIETUVA"
366 W. Broadway, South Boston, Mass.

Ar matei Ar skaitei
'Amerikos Lietuvį?'
Vienintėlis lietuviškas bepartyviškas laikraštis Amerikoje, talpina žinias iš lietuvių gyvenimo, iš bėgančių pasaulės atsitikimų ypatingai iš karės ir Lietuvos. Darbininkų Žinios, Prakalbos po Medžiu, Moterų Skyrius, Moterų Žinios ir Naminiai Darbai, Aprašymai Kariaujačių Šalių, Juokai ir Margumynai. Jeigu vieną perskaitysi tikrai pamylėsi. **Kaina metams $1.50, Pusei metų 75c., Kanadoj met. $2.00.**
Prisiųsk savo aiškų adresą, tai prisiųsime pamatyti. Rašyk
"AMERIKOS LIETUVIS",
15 Millbury St., Worcester, Mass.

Užsirašyk sau ar savo pažįstamiems Lietuvoj bei Amerikoj
VIENYBE LIETUVNINKU
Eina jau 30-tus metus.
Prenumerata $2.00 metams; $1.00 pusei metų. Kanadoje $2.50 metams; $1.25 pusei metų. Anglijoj, Lietuvoj ir kitur $3.00 metams; $1.50 pusei m. Pamatimui vieną num. siunčiam dovanai Knygų katalogą siunčiame ant pareikalavimo dovanai.
J. J. Pauksztis & Co.
120-124 Grand Str.,
Brooklyn, N. Y.

"Pasaulis"
Visuomenės bepartyviškas Laikraštis išeina kas ketvergą, 4 puslapių didelio formato.
"Pasaulis" kainuoja į metus $1.00, į pusė — 65c. "Pasaulis" nuo Gruodžio 1-mos dienos bus padidintas iki 8 puslapių. Kas dabar užsirašo ir užsimoka prenumeratą, tai tas gauna iki Naujų Metų už dyka.
C. KENTRAITIS PUB. CO.,
448-450 Leonard St., N. W.
GRAND RAPIDS, MICH.

/iųų Šalių Darbininkai Vienykitės! Skriauda Vienam yra Skriauda Visiems
DARBININKŲ BALSAS
Historinė darbininkų pasiorganizavimo ir kovojimo gyvenimas
APSVIETA
ORGANIZACIJA ANT PRAMONĖS PAGRINDU
Sudorganizuodami pramonę kai mes senos draugijos kovojome pagrindus NAUJA

"DARBININKŲ BALSAS" Pasaulio Pramonijos Lietuvių Darbininkų I. W. W. Unijos Organas, Leidžiamas Kooperatyvės Bendrovės iš Baltimorės, Md.
"DARBININKŲ BALSO" Credo yra: Laisvė, Lygybė ir Brolystė per Mokslą, Pažangą ir Tiesioginį Veikimą.
"DARBININKŲ BALSUI" rupi ir rupės: Nušviesti darbininkų reikalus, nurodyti jų tikrą padėjimą ir parodyti tiesiausius kelius išėjimui iš dabartinio jų padėjimo.
Kas tik už algą dirba ir pagerinimo buvio trokšta sau ir saviesiems, negali apsieiti neapsipažinęs su dalykais gvildenamais "Darbininkų Balse."
"DARBININKŲ BALSO" kaina metams Suv. Valstijose 1.50c. Vienam numeriui 5c. Šešiems numeriams 25c. Kanadoje ir Meksikoje metams $2.00. Užsenyje metams $2.50c.
Visokiais reikalais kreipkitės šiuo adresu:
"DARBININKŲ BALSAS"
859 Hollins Street, Baltimore, Md.

KATALIKAS ALD
AMERIKOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
VISUOMENĖS,
Literaturos ir Politikos iliustruotas Laikraštis
Amerikos Lietuvių Dienraštis "KATALIKAS" paduoda vėliausias žinias apie karą ir visokius atsitikimus pasaulyje. Visuomet pilnas indomių straipsnių.
Dienraštis "KATALIKAS" eina tautiškai - krikščioniškoje dvasioje.
DIENRAŠČIO KAINA:

Metams	$5.00.
Pusei metų	3.00.
Trims mėnesiams	1.75.
Dviem mėnesiam	1.25.
Europoje metams	7.00.

Praneškite savo adresą, o gausite pasižiurėjimui vieną numerį veltui.
TAIPPAT UŽLAIKOMA
Didžiausia Kningų ir Muzikos Krautuvė
REIKALAUKITE KATALOGO
Rašydami laiškus ir siųzdami pinigus visados adresuokite šitaip:
TANANEVICZ PUBLISHING COMPANY
ALD 3249-53 South Morgan Street CHICAGO, ILL., U. S. A. ALD

Dovana nuo
SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE
KALENDORIUS
1916 metams.
Tokio KALENDORIAUS lietuviai dar neturėjo, nesa nebuvo kas gali tokį išleisti. Greta įdomiai parinktų reikalingų kalendoriui žinių, jame yra keletas skyrių, kuriuose telpa įvairus labai naudingi pasiskaitymai: **apysakos, eilės, straipsniai iš historijos, hygienos, draugijinio gyvenimo ir tt.** S.L.A. Kalendoriuje rasite straipsnius geriausių rašytojų amerikiečių.
"S.L.A. KALENDORIUS", gražiais spalvuotais viršialiais, 240 puslapių, didelio formato ir gražios popieros, gaunamas visur, pas visus agentus, S.L.A. kuopose, visuose lietuviškuose kningynuose. Todel reikalaukite jo. Jei negautumet pas savo kningų agentus, tai reikalaukit tiesiog pas mus. KAINA TIKTAI 25 centai. Agentams rabatas. Kreipkitės:
A. B. Strimaitis
307 W. 30-th St. - - New York, N. Y.

PROMPTNESS-
Obalsis musų pristatymo tarnystės — yra — GREITUMAS suvienytas su žemiausiomis kainomis už geriausio išdirbimo augštos rušies tavorus. Tai yra musų sąryšys — kodėl jį neperžiurėti. Mes mielai Jums patarnausime ir su pagarba priimsime jusų užsakymus.
John J. Donovan & Co.
283-285 D St., Kamp. Third St., South Boston, Mass
Telephone So. Boston 21060.

Haffenreffer & Co.
BREWERS
BOYLSTON BREWERY
JAMAICA PLAIN
BOSTON, MASS.
Sparkling Ale — Blue Label Elius
Stock Ale — Red Label Elius
geriausiai tinkamas gerti lietuviams, kurį galima gauti bačkomis ir buteliais pas visus pardavėjus.
Lageris ruduose buteliuose. Užlaikyk gera alu gerai.
Kainuos tau mažiau nei 5c. bonka imant visa keisa.

Vietos žinios.

"GABIJOS" BALIUS.

Šios savaitės subatos vakare (vasario 26 d.), Lietuvių salėjo bus "Gabijos" draugijos parengtas balius. Atsilankęs į "Gabijos" balių jaunimas galės pasišokti lietuviškų ir angliškų šokių. Bus taipgi ir skrajojanti krasa. Dviem daugiausia gavusiem atviručių skiriama šios dovanos — knygos: 1) "Macbeth'as" ir 2) "Aušrinės keliais". Kas laimės tas dovanas, tai tikrai pasidžiaugs.

Visa Bostono ir apielinkės jaunimą užkviečia savo baliun **"Gabijos" dr-ja**

AR TAI TEISYBĖ?

Perskaitęs išspausdintą "Boston Globe" panedėlio Nr. žinią: "Polish girls to attend", kur rašoma apie lenkų bazarą Mechanics Building'e, truputį nustebau. Ir kaip-gi nesistebėti, jei tarp lenkių merginų pavardžių radau ir "Miss Anna Jakmauh"? Tat reikštų, kad p-lė Ona Jakimavičiutė padeda lenkams darbuotis naudai nukentėjusių nuo karės lenkų. Tame nebutų dar nieko blogo. Bet jeigu "Miss Anna Jakmauh" yra p-lė O. Jakimavičiutė, tai butų daug maloniau matyti ją besidarbuojant tarp svetimtaučių pačių lietuvių naudai. Juk pas mus tiek daug nukentėjusių nuo karės ir tiek mažai merginų, renkančių jiems aukų!

Akylas.

LIET. UKĖSŲ DR-JOS VEIKIMAS.

Lietuvių Ukėsų Draugijos laikytam susirinkime nutarta atnaujinti sekantiems metams organu "Ateitį". Tai jau bus antri metai, kaip "Ateitis" tarnauja Liet. Ukėsų Dr-jai. Prietam iš draugų pranešimų paaiškėjo, kad draugijos nariams bus nupiginta "Ateities" prenumeratos kaina, nes nariai gaus "Ateitį" metams už $2.00.

Toliau išrinkta vieną draugijos narį, Br. Kontrimą, kuris turi teisę užrašinėti draugijos nariams "Ateitį".

Kovo 17 d., kaip žinoma, So. Bostone yra apvaikščiojama evakuacijos diena, todel nutarta paraginti lietuvius, kad ir jie dalyvautų tos dienos apvaikščiojime, kad kiekvienas lietuvių namas butų papuoštas amerikoniška vėliava. Apie tą apvaikščiojimą bus parašyta plačiau, nurodant ką ta diena reiškia ir delko ji apvaikščiojama. Tą padarys p. J. Sliwkoski.

Pagaliaus Liet. Ukėsų Dr-ja nutarė parengti prakalbas ir nupiginti įstojimo mokestį. Sulig to nutarimo, laike tų prakalbų į Liet. Uk. Dr-ją galės įstoti ligi 30 metų uždyką (žinoma, turės priduoti daktaro arba kitos draugijos paliudijimą), o nuo 30 metų už pusę įstojimo. Todel lietuviai galės pasinaudoti proga ir prisirašyti prie Lietuvių Ukėsų Draugijos, kuri veikia ir ant politikos dirvos.

Lietuvių Ukėsų Dr-ja padeda savo nariams išsiimti pilietystės popieras, moka $5.00 į savaitę laike ligos ir rupinasi visuomeniškais lietuvių reikalais. Nario mokesnis visai mažas — 30 centų į mėnesį.

Augščiau paminėtos prakalbos bus 2 d. balandžio, 7 val. vakare, Lietuvių svetainėje. Tos prakalbos bus vienos iš geriausių, nes bus geri kalbėtojai. Be prakalbų bus da ir visokių pamarginimų. Todel įsidėmėkit tą dieną ir nepraleiskit progos. Vardan Liet. Uk. Dr-jos prašau, kad kitos draugijos nieko ant tos dienos nerengtų.

Br. Kontrimas.

PADĖKA!

So. Bostono Tautos Fondo skyrius taria širdingą ačiu L. Labdarystės draugijai už svetainę, kurią davė prakalboms vasario 20 d. š. m. dykai.

Taipgi širdingą ačiu "Gabijos" chorui ir varg. p. Karbauskui, kad neatsisakė dalyvauti su savo gražioms tautiškoms dainelėms tose prakalbose. Labai esame užganėdinti, kad prisidėjo prie tokio prakilnaus darbo, nereikalaudami jokio atliginimo.

Tos prakalbos nebuvo varimui ginčų su kokioms partijoms, bet tik, kad išradus budą, kaip butų galima surinkti daugiausiai aukų nukentėjusiems nuo karės Lietuvoje.

Taigi nemažai prisidėjo prie to darbo L. Labdarystės draugija ir "Gabijos" choras, paaukavo savo darbą savo broliams Lietuvoje.

Taipgi visiems kalbėtojams, veikėjams, kurie tik prisidėjo prie surengimo ir išpildymo programo to vakaro širdingą ačiu.

Tautos Fondo pirm.
M. Venys.

Kas ką turi.

Anglai pinigus, italai valkatas, ispanai dievus, francuzai ligas, turkai kutosus, rusai betvarkę, vokiečiai valdžią, ir lietuviai peštynes.

Amuras.

METINIS BALIUS,

Rengia Lietuvos Sunų ir Dukterų Draugystė **Subatoj, 26 Vasario-February, 1916 m., Park Hall 108 Park St.,** Chelsea, Mass. Prasidės nuo 6 val. vakare ir trauksis iki vėlybai val. nakties. Alus bus dykai.

Įžanga vyrui ar porai $1.00;
" Moterei atskirai 25c.

ŠOKIAI

Surengti Lietuvių Jaunimo Ratelio, bus **Utarninke, 7 d. Kovo-March 1916,** prasidės 7-tą val. vakare ir tęsis iki vėlai naktį **Lietuvių Salėj, kamp. E ir Silver gat.,** So. Boston, Mass.

Šiuomi užprašome visus lietuvius ir lietuvaites atsilankyti koskaitlingiausiai ant šių puikių šokių, kur galėsite linksmai ir smagiai laiką praleisti ir iki valiai prisišokti. Jurgio Dragašiaus Orchestra grajis visokius naujausios mados šokius.

Įžanga: vyrams tikietai po 35 centus, moterims ir merginoms po 25 centus. (27)

Visus širdingai užprašo
Komitetas.

Neužmirškite sušelpti nukentėjusių nuo karės.

DAINOS!

Mišriems kvartetams arba chorams.
III. sąsiuvinys. Knygutė 25c.
Telpa šios dainos: 1) Gaudeamus; 2) Darbininkų Marselietė; 3) Suktinis; 4) Kad dievuliai duotų; 5) Bijunėli; 6) Dega ugnį. Chorams atiduodama 30 knygučių už 5 dol. Išleido Lietuviška Muzikos Konservatorija.

M. PETRAUSKAS
395 Broadway, So. Boston, Mass.

GERAS SIUVEJAS

Siuvame Siutus, Overkotus ir visokius drabužius Vyrams ir Moterims. Žemos kainos — darbas gvarantuojamas. Visados galima pamatyti sampelius ir naujas madas. Prie šapos taipgi užlaikome ir vyriškų drabužių krautuvę.

PETRAS BUZEVIČIA,
53 Exchange St., Athol, Mass.
Tel. Connections.

Kam brangiai moketi?

Ateik į musų krautuvę, mes parduodame visokius tavorus pigiau.

Vyrų marškiniai		$1.50	už	**$1.15**
"	"	1.00	"	**75c.**
"	Sveteriai	5.00	"	**3.50**
"	"	3.50	"	**2.45**
"	"	1.50	"	**1.15**
"	Skrybėlės	2.50	"	**1.75**
"	"	2.00	"	**1.40**
"	"	1.50	"	**1.10**

Ir šiaip visoki tavarai parsiduoda pas mus pigiau, negu bile krautuvėj visame So. Bostone. Taigi Lietuviai nepamirškite savųjų!

C. P. YURGELUN,
377 WEST BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Didelis Sklodas

J. P. Tuinila, Savininkas
TELEPHONAS OXFORD 4900

Užlaikome Deimantus, Laikrodžius ir visokius Žiedus. Taipgi mes parduodame visokius

SIUTUS IR OVERKOTUS $3.00 PIGIAUS

negu kad reikia mokėti bile vienoj Bostono krautuvėj. Duodam viską ant bargo — lengvų išmokesčių. Užlaikom keliaujančius agentus kurie paima orderius ir pristato tavorą Reikalingi agentai kiekvienam mieste Amerikoj ir Kanadoj. Didelį nuošimtį duodom perkupčiams. Naują didelį katalogą siunčiam ant pareikalavimo, prisiuntus 25 c. stempomis. Musų agentai: S. Čapas, J. Lapienius, J. Šidlauskas, F. Witkauskas, P. Rudokas, ir Paul Gaska.

J. P. TUINILA,
822 WASHINGTON ST., BOSTON, MASS.

Tiesiog in pat vieta

Sveikas ir darbštus vyras, kuris naudoja NAVY Išilgai Piaustytą tabaką ištisą dieną, jis žino kad šitas tyras, priimnus, sveikas tabakas visados pasiekia savo tikslą. Jie myli jo stiprų kvapsnį. Jie žino jį esant nuraminančiu ir sustiprinančiu tabaku, kurį naudojant sunkus darbas išrodo lengvu ir ilgos valandos trumpomis.

GAIL & AX
NAVY
Long Cut Tobacco

"Geras Tabakas, Geriausiam Pakelyje"

NAVY tinkamas del saldžių pilnai kvepiančių cigaretų. Galima atsakančiai prikimšti pypkę ir vėsiai rukyti. Ir jisai yra riebus, saldus-sultingas kramtymui.

Jokis kitas tabakas neturi šito stebėtino NAVY tabako skonio. Todel kad NAVY yra padarytas iš švelnaus, tyro Burley lapo atsargiai ir ganėtinai išnokinto. Vėliaus jo sudėjimas į garsius NAVY pakelius, su keturiais suvyniojimais užlaiko tą skonį ir kvapsnį tabake.

Pamėginkite NAVY nors savaitę, o tikrai Jųs rukysite jį visas 52 savaites per metus.

DYKAI Reikalaukite nuo pardavėjo knygelės popieriukių, kuri duodama dykai su kožnu 5c. pakeliu NAVY.

THE AMERICAN TOBACCO COMPANY

Svarbus Patarimas!

Norint gauti gerą, naują ir naujausios mados tavorą, visados reikia pirkti naujoj Krautuvėj, kur visas tavoras naujas ir naujausios mados. Štai nauja ir puikiai įrengta Lietuvių Juvelerijos Krautuvė So. Bostone, kurioj galima gauti visokių auksinių ir sidabrinių Laikrodėlių, Laikrodžių, Visokių Spilkų, Žiedų, Deimantų ir šiaip visokių suksinių ir sidabrinių daiktų kokių tik reikia. Žemos kainos — tavoras pirmos kliasos. Taipgi gerai ir greitai pataisome laikrodėlius ir visokius auksinius ir sidabrinius daiktus. Taipgi parduodam Siutus ir Overkotus, gražiai ir gerai padarytus tiesiog iš Wholselio $5.00 pigiau, negu kitur galite pirkti. Meldžiame visų lietuvių pas mus atsilankyti, o užtikriname, kad busite užganedinti. Adresas:

NATIONAL JEWELRY CO.,
J. M. Noviackas, J. S. Ananis ir F. Muchinskas, Savininkai
377 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Parsamdome Automobilius.

Galima pas mumis bile laike pasisamdyti Automobilių vestuvėms, krikštynoms, pasilinksminimo partijoms ir visokiems kitiems reikalams. Adresas:

PENINSULAR GARAGE,
621 East First Street South Boston, Mass.
Telephone So. Boston 21003